

Projektant:

---

mPlan

44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

Biuro Planowania Przestrzennego

Piotr Łapeta

tel. 601 40 57 32

NIP 6462130651

e-mail mplan.biuro@gmail.com

Zamawiający :

Wójt Gminy Secemin

ul. Struga 2, 29 - 145 Secemin

Przedsięwzięcie:

**ZMIANA NR 1 STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SECEMIN**

Temat opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracował zespół w składzie:

mgr inż. arch. Piotr Łapeta

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	4
2. Przedmiot prognozy.	8
2.1 Podstawa prawna opracowania.	9
2.2 Cel i zakres prognozy.	9
2.3 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.	10
2.4 Powiązania z innymi dokumentami na poziomie międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym.	12
3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.	25
3.1 Ogólna charakterystyka i lokalizacja obszaru objętego opracowaniem.	25
3.2 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.	25
3.3 Zabytki i pomniki przyrody.	26
4. Stan i zasoby środowiska.	27
4.1 Uwarunkowania geologiczne, rzeźba terenu.	27
4.2 Gleby. 28	
4.3 Kopaliny.	30
4.4 Krajobraz.	30
4.5 Istotne cechy klimatu.	31
4.6 Aktualny stan jakości powietrza.	32
4.7 Hałas. 33	
4.8 Wody powierzchniowe.	34
4.9 Wody podziemne.	37
4.10 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.	40
4.11 Rośliny i zwierzęta.	44
4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna.	46
4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.	46
5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.	48
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.	48
7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.	49
8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.	50
9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.	50
10. Wytyczne do projektu zmiany studium związane z ochroną środowiska.	51
11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją zmiany studium.	55
11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.	55
11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.	56
11.3 Zagrożenia dla powietrza.	57
11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.	57
11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.	58
11.6 Zagrożenia dla klimatu.	59
11.7 Hałas. 59	
12. Ustalenia projektu zmiany studium.	59

13. Identyfikacja oddziaływań związanych z planowanymi funkcjami obszaru.....	61
14. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.....	65
14.1 Zanieczyszczenie powietrza.	65
14.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi. ...	68
14.3 Ochrona powierzchni ziemi.	73
14.4 Udokumentowane złoża kopalin.	73
14.5 Hałas i wibracje.	73
14.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.	76
14.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.	79
14.8 Klimat.	80
14.9 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego.	80
14.10 Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.	82
14.11 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.	85
14.12 Wpływ na zdrowie ludzi.	85
15. Ocena skutków realizacji ustaleń zmiany studium dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	86
16. Ocena określonych w projekcie zmiany studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.	90
17. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium.	91
17.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.	91
17.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.	91
18. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium.....	91
19. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń zmiany studium.....	94
20. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją zmiany studium.	96
21. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.	96

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany nr 1 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie dokumentu zmiany studium. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem prognozy jest oddziaływanie na środowisko projektu zmiany nr 1 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin, w granicach administracyjnych gminy.

Podstawę formalną opracowania stanowi uchwała Nr VIII/61/19 Rady Gminy Secemin z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin, zmieniona uchwałą Nr XX/165/20 Rady Gminy Secemin z dnia 30 września 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VIII/61/19 z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin.

Opracowanie to jest niezbędne do realizacji swobody korzystania z własności w zakresie wynikającym z art. 21 i 64 Konstytucji RP i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu zmiany studium. Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem zmiany studium, jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na abiotyczne, biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie studium.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego przyjęte w zmianie studium zostały oparte na analizie istniejącego zagospodarowania terenu oraz na prognozie potrzeb i celów rozwojowych gminy wynikających z lokalnych uwarunkowań obszaru gminy.

W prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego projektem zmiany studium, jak również przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego pod kątem czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium zawiera m.in.:

- analizę stanu i zasobów środowiska:
  - na terenie gminy nie występują osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi,
  - na terenie gminy Secemin występują surowce mineralne, którymi są powszechnie występujące w powiecie włoszczowskim piaski (piaski budowlane),
  - na terenie gminy nie występują tereny i obszary górnicze,
  - poza przekroczonym stężeniem pyłu zawieszonego oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu dopuszczalne wartości stężeń podstawowych zanieczyszczeń w powietrzu nie są przekroczone,
  - pomiary hałasu kolejowego w Żeliszawicach wykazały przekroczenia tylko dla pory nocy i wyniosły 1,4 dB,
  - na obszarze gminy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
  - cały obszar Gminy położony jest na terenie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych - GZWP Nr 408 „Niecka Miechowska część NW” i GZWP Nr 409 „Niecka Miechowska część SE”,
  - na terenie gminy Secemin funkcjonują trzy ujęcia wód podziemnych: w Seceminie, Żeliszawiczkach i Kuczkowie,
  - na terenie gminy występują następujące obiekty i obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 916): 7 pomników przyrody, użytek ekologiczny Koński Dół, użytek ekologiczny Łosiowy Dół, użytek ekologiczny Na Stoku, Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH260018 Dolina Górnej Pilicy.

W prognozie zawarto ocenę istniejącego stanu środowiska w obszarze objętym opracowaniem – środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane antropopresji o zróżnicowanym stopniu nasilenia.

Kolejno przeprowadzono symulację wariantu „0”, który w tym przypadku oznacza sytuację, kiedy zmiana studium nie zostałaby uchwalona i proponowane w niej rozwiązania nie zostaną zrealizowane. W przypadku braku realizacji dokumentu obszar ten będzie użytkowany w dotychczasowy sposób, zgodnie z obowiązującymi na terenie gminy planami miejscowymi, z czym nie będą się wiązały niekorzystne zmiany w środowisku.

Następnie dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu. W prognozie przeanalizowano określone w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, w zakresie wymaganym ustawą, między innymi pod kątem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju i zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

W toku ww. analiz stwierdzono, że ustalenia zmiany studium w niewielkim stopniu wpłyną na zmianę warunków obecnie istniejących. Projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia zmiany studium nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze. Stan środowiska, poprzez odpowiednio dobrane kierunki zagospodarowania przestrzennego nie ulegnie pogorszeniu. Projekt zmiany studium wprowadza szereg ustaleń ograniczających potencjalny niekorzystny wpływ projektowanych obszarów na środowisko. Racjonalne zagospodarowanie i zabudowę przestrzeni obszaru realizują, określone w zmianie studium wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźniki intensywności i powierzchni zabudowy.

Zasadnicze rozwiązania projektu zmiany studium w aspekcie potencjalnych skutków środowiskowych dotyczą:

- wykreślenia wszystkich oznaczeń dotyczących zasięgu terenu, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – turbin wiatrowych,
- wykreślenia wszystkich oznaczenia dotyczące zasięgu strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów,
- dodania nowego oznaczenia zasięgu terenu, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW – ogniwa fotowoltaiczne,
- wyznaczenia na terenie miejscowości Secemin powiększenia terenu przeznaczonego na cele produkcyjno - usługowe (PU) w miejscu dotychczasowego terenu przeznaczonego dla usług turystyki, sportu i rekreacji (UTS) – o powierzchni 2,1 ha,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- wyznaczeniu nowych terenów zabudowy usługowej U,
- wyznaczenia w centralnej części miejscowości Secemin nowego terenu przeznaczonego dla usług turystyki, sportu i rekreacji (UTS) w miejscu dotychczasowego terenu przeznaczonego dla zieleni urządzonej (ZP),
- korekty granic wyznaczonych w studium z 2015 r. terenów przeznaczonych dla zabudowy z uwagi na przeprowadzony bilans terenów zabudowy, w taki sposób, aby zasięg granic terenów zabudowy w studium był zgodny z zasięgiem ich granic określonym w obowiązujących planach miejscowych. Korekty granic obejmowały zarówno powiększenia terenów zabudowy wyznaczonych w dotychczasowych ustaleniach studium, jak i ich zmniejszenie – zgodnie z zasięgami granic tych terenów wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych,
- dodania ustaleń dotyczące potrzeby ochrony wyznaczenia strefy ochrony pośredniej ujęcia wody w Kuczkowie,
- dodania informacji o prognostycznych i perspektywicznych obszarach piasków czwartorzędowych,
- dodania ustaleń dla terenu UTS położonego w Seceminie w strefie ochrony konserwatorskiej ekspozycji obszarów zabytkowych i otoczenia zabytków - w zakresie nie dopuszczania lokalizacji zabudowy rekreacji indywidualnej, pól kempingowych, hoteli, ośrodków wczasowych i wypoczynkowych. W terenie tym dopuszczono urządzenia i obiekty budowlane związane ze sportem, rekreacją i turystyką wraz z uzupełniającymi usługami handlu i gastronomii. Wysokość obiektów lokalizowanych w tym terenie nie może powodować przysłonięcia ekspozycji obiektów zabytkowych, przy czym dopuszcza się lokalizację infrastruktury związanej z oświetleniem stanowiącej dominantę wysokościową.

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w zmianie studium zasad zagospodarowania wprowadzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen przedstawiono w formie opisowej i graficznej.

Przestrzeganie wszystkich ustaleń zmiany studium zapewni ochronę tego obszaru i zabezpieczy w pełni walory środowiskowe, przyrodnicze i kulturowe.

Ustalenia zmiany studium zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza

obszarem gminy. Wszystkie istotne propozycje zapisów chroniących środowisko zostały wprowadzone do projektu zmiany studium. Ustalenia zmiany studium nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania lub utrudnień w funkcjonowaniu istotnych korytarzy ekologicznych. Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium. Projekt zmiany studium nie wprowadza także zmian w stosunku do aktualnego przeznaczenia tych terenów, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na wzrost emisji hałasu, lub które mogłyby stanowić istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Ustalenia zmiany studium zapewniają ochroną środowiska m.in. poprzez:

- podkreślenie konieczności zabezpieczenia wód powierzchniowych i gruntowych przed zanieczyszczeniami,
- określenie warunków odprowadzania ścieków do kanalizacji,
- konieczność stosowania źródeł ciepła przyjaznych dla środowiska.

Zapisy projektu zmiany studium uwzględniają niezbędne powiązania z planami i programami nadrzędnymi i równorzędnymi, nie mają wpływu na cele ochrony i spójność sieci obszarów Natura 2000. W prognozie wskazano ustalenia zmiany studium uwzględniające cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Przestrzeganie ustaleń zmiany studium, rozwiązań zaproponowanych w prognozie, indywidualnych rozwiązań projektowych dla poszczególnych inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska to warunki konieczne, by wyeliminować lub ograniczyć lokalne ujemne zmiany w środowisku naturalnym. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wpływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

2. Przedmiot prognozy.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu zmiany nr 1

studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin, w granicach administracyjnych gminy.

Podstawę formalną opracowania stanowi uchwała Nr VIII/61/19 Rady Gminy Secemin z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin, zmieniona uchwałą Nr XX/165/20 Rady Gminy Secemin z dnia 30 września 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VIII/61/19 z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt zmiany studium, który zawiera część tekstową i graficzną.

Obszar gminy Secemin posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne wykonane przez mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6 w styczniu 2020 r., stanowiące aneks do „Opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla gminy Secemin – wykonanego przez GARD - Pracownia Urbanistyczno - Architektoniczna - mgr inż. arch. Anna Woźnicka, marzec 2015 r.

2.1 Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.).

2.2 Cel i zakres prognozy.

Podstawowym celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest analiza rodzaju i zakresu możliwych oddziaływań na środowisko zawartych w ustaleniach projektu zmiany studium, jak również wskazanie rozwiązań planistycznych zoptymalizowanych dla stanu środowiska, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów ustaleń zmiany studium na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska przedmiotowego obszaru,
- eliminację lub optymalizację rozwiązań i ustaleń zmiany studium niewskazanych ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- pełne poinformowanie podmiotów zmiany studium, tj. wnioskodawców, społeczności

lokalnej lub organów samorządu o skutkach wpływu ustaleń zmiany studium dla środowiska przyrodniczego.

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach w piśmie WPN-II.411.1.26.2020.DZ z dnia 24.06.2020 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym we Włoszczowej w piśmie nr ..... z dnia .....

Zakres prognozy, który został uzgodniony zawierał wszystkie elementy wymienione w art. 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.) przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych.

W prognozie przeprowadzono również analizę wzajemnego oddziaływania planowanego zagospodarowania obszarów objętych opracowaniem oraz terenów sąsiednich, a także wskazano zagrożenia wynikające z potencjalnych skumulowanych oddziaływań planowanego i istniejącego zagospodarowania tych terenów. Ponadto uwzględniono ocenę wpływu realizacji ustaleń zmiany studium na wartości przyrodnicze, pod kątem zachowania terenów cennych przyrodniczo.

Należy zaznaczyć, iż studium jest wewnętrznym dokumentem gminy, który nie stanowi aktu prawa miejscowego. Narzędziem służącym do realnego kształtowania polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Docelowa realizacja ustaleń zmiany studium jest trudna do przewidzenia, ponieważ opracowanie to zawiera jedynie kierunki i wytyczne do docelowego zagospodarowania terenów. Jako, że prognozowanie potencjalnych oddziaływań środowiskowych na terenie objętym projektem zmiany studium może okazać się nie w pełni wymierne i adekwatne do zachodzących zjawisk, w niniejszym opracowaniu wskazano jedynie na kierunki prognozowanych zmian w środowisku.

2.3 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych i tendencji niektórych zjawisk, procesów przyrodniczych. Podczas analizy wykorzystano również metody analityczne, badania fizyczne, analizy map, zdjęć lotniczych i satelitarnych, zbiory statystyczne i meteorologiczne. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Podczas badań terenowych zwrócono szczególną uwagę na zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności człowieka.

W pierwszej kolejności zdefiniowano zakres przestrzenny prognozy oraz stworzono ramy dla analizy i oceny obszaru badań, celem określenia powiązań i zależności obszaru objętego projektem studium z otoczeniem oraz oddziaływań, których przewidywany wpływ na środowisko może mieć niepożądane skutki.

Ocenę skutków wpływu ustaleń projektu zmiany studium na środowisko oparto na analizie uwarunkowań środowiska przyrodniczego i jego wrażliwości na zakłócenia związane z działalnością antropogeniczną w powiązaniu z analizą przewidywanych zagrożeń wynikających z realizacji ustaleń projektu zmiany studium.

Podczas oceny oddziaływań, które będą następstwem realizacji ustaleń projektu zmiany studium wzięto pod uwagę:

- charakter zmian (pozytywne i negatywne),
- sposób oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne i skumulowane),
- czas trwania oddziaływań (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe).

Wnioski do projektu zmiany studium sformułowano w oparciu o zapewnienie podstawowego funkcjonowania terenów przyrodniczych, ochrony obszarów cenniejszych położonych w granicach gminy i w jej sąsiedztwie oraz zgodności projektu zmiany studium ze wskazaniami do zagospodarowania wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego.

Skutki wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na obszar Natura 2000 PLH260018 Dolina Górnej Pilicy oraz na środowisko zostały oszacowane poprzez prognozowanie zmian poszczególnych elementów środowiska, a także prognozowanie oddziaływań na przedmiot i integralność obszarów Natura 2000 i powiązania z innymi obszarami Natura 2000. Punktem odniesienia był aktualny stan środowiska określony w opracowaniu ekofizjograficznym.

Na podstawie zastosowanych metod, analiz i ocen sformułowano zostały wnioski odnośnie rozwiązań przyjętych w projekcie zmiany studium w aspekcie ich wpływu na środowisko oraz przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000 oraz powiązania z innymi obszarami a także sprecyzowane zalecenia odnośnie sposobów minimalizacji potencjalnie negatywnych skutków.

Istotnym elementem okazało się wskazanie metod monitorowania zjawisk zachodzących w analizowanych obszarach oraz skuteczności prowadzonej dla nich polityki ekologicznej.

Na podstawie analizy uwarunkowań środowiskowych, obejmujących zwłaszcza stopień wrażliwości i

podatności środowiska na degradację oraz ustaleń zmiany studium dotyczących projektowanych sposobów zagospodarowania terenów – dokonano weryfikacji rozwiązań planistycznych.

Ponadto w prognozie sprawdzono zgodność zmiany studium z nadrzędnymi i równoległymi planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

2.4 Powiązania z innymi dokumentami na poziomie międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Prognoza oddziaływania na środowisko tworzona jest w oparciu, m.in. o ustalenia innych dokumentów na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych istotne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

W związku z akcesją do Unii Europejskiej Polska została zobowiązana do dostosowania prawodawstwa krajowego do wymogów wspólnotowych. Wdrożenie szeregu dyrektyw związanych z szeroko pojętą ochroną środowiska w krótkim czasie przyczyniło się do zmian w polityce środowiskowej Państwa, a także wprowadzenia wielu zmian w ustawodawstwie polskim jak również zmian wymagań i norm w ochronie środowiska.

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska mają na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego oraz ogólną poprawę środowiska i jakości życia. Jest realizowany poprzez 7 strategii tematycznych w zakresie: zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych, zapobiegania powstawania odpadów i upowszechniania recyklingu, poprawy jakości środowiska, ograniczenia emisji zanieczyszczeń, ochrony gleby, zrównoważonego użytkowania pestycydów oraz zachowania środowiska morskiego.

Wśród kluczowych dokumentów na poziomie unijnym należy wyróżnić Program Działań Wspólnoty Europejskiej w Dziedzinie Środowiska. Ambasadorowie państw członkowskich UE zatwierdzili mandat pozwalający Radzie rozpocząć negocjacje z Parlamentem Europejskim, tak by osiągnąć porozumienie co do 8. programu działań w zakresie środowiska. Program ten wyznaczy ramy polityki i działań środowiskowo-klimatycznych do 2030 r. Długofalowy cel programu – „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” – był już określony w 7. programie. 8. Program wskazuje sześć priorytetowych celów tematycznych: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, adaptacja do zmiany klimatu, model wzrostu przynoszący planecie więcej korzyści niż strat, zerowy poziom emisji zanieczyszczeń, ochrona i przywrócenie bioróżnorodności oraz ograniczenie największych presji środowiskowych i klimatycznych związanych z produkcją i konsumpcją.

Programy działań w zakresie środowiska wyznaczają kierunek rozwoju unijnej polityki

środowiskowej od wczesnych lat 70-tych XX wieku. 4 października 2019 r. Rada zatwierdziła konkluzje o przyszłym 8. programie i zaapelowała w nich do Komisji o przedstawienie ambitnego, ukierunkowanego programu na okres 2021–2030. 14 października 2020 r. Komisja przedstawiła projekt decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r.

Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030 r. pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia” została opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r. Strategia zapowiada odbudowę różnorodności biologicznej Europy z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety.

Główne cele nowej Strategii to:

- Ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30% powierzchni lądowej i 30% powierzchni morskiej Europy
- Odtworzenie zdegradowanych ekosystemów na lądzie i na morzu poprzez:
  - Wzrost produkcji w systemie rolnictwa ekologicznego i zwiększenie liczby elementów krajobrazu rolniczego przyjaznych przyrodzie
  - Zatrzymanie i odwrócenie trendu spadkowego populacji zapylaczy
  - Zmniejszenie użycia i ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów o 50% do 2030 r.
  - Odtworzenie co najmniej 25 000 km europejskich rzek poprzez przywrócenie do stanu swobodnego przepływu
  - Zasadzenie 3 miliardów drzew
- Odblokowanie 20 mld Euro rocznie na różnorodność biologiczną z różnych źródeł, w tym funduszy UE oraz funduszy krajowych i prywatnych. Zagadnienia dotyczące kapitału naturalnego i różnorodności biologicznej zostaną włączone do praktyk biznesowych
- Osiągnięcie przez Unię Europejską wiodącej pozycji na świecie w walce z globalnym kryzysem różnorodności biologicznej. Komisja zmobilizuje wszystkie narzędzia działań zewnętrznych i partnerstwa międzynarodowe na rzecz ambitnych nowych globalnych ram różnorodności biologicznej ONZ na konferencji stron Konwencji o różnorodności biologicznej w 2021 r.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku znaleźć można szereg postanowień, które w sposób bezpośredni odnoszą się do ochrony środowiska. Największe jednak znaczenie ma art. 5 Konstytucji RP, który stanowi, iż „Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju” co oznacza, iż jedną z podstawowych funkcji państwa polskiego jest zapewnienie ochrony środowiska,

a u podstaw realizacji tej i innych funkcji leży zasada zrównoważonego rozwoju - takiego rozwoju społeczno – gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, poprzez zapewnienie dostępu do zasobów zarówno odnawialnych, jak i nieodnawialnych, wzrostu jakości życia w czystym i naturalnym środowisku, wzrostu ekonomicznego dokonującego się poprzez bardziej efektywne wykorzystanie surowców i innych zasobów przyrody, racjonalizację zużycia energii i pracy, a także rozwój proekologicznych technologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego – w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Kryteria zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględniane we wszystkich dokumentach związanych z planowaniem przestrzennym, jak również w politykach, strategiach, planach lub programach obejmujących strategiczne sektory gospodarki.

Do pojęcia trwałego i zrównoważonego rozwoju odwołują się ponadto traktaty Unii Europejskiej oraz liczne dokumenty i umowy międzynarodowe, w tym dokumenty ratyfikowane przez Polskę. Zgodnie z art. 74 KRP ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, które prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom, jak również wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska. Jednocześnie każdy obywatel ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska. Z kolei art. 86 wskazuje, iż każdy obywatel obowiązany jest do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa Prawo ochrony środowiska.

Dokument POLSKA 2025. NOWY MOTOR WZROSTU W EUROPIE. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA TRWAŁEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU został opracowany jako rządowa strategia rozwoju. Jest to pierwszy w Polsce plan o takim charakterze, a jego uszczegółowieniem jest pożądana wizja Polski w roku 2025. Strategia określa podstawy i związki dla rozwoju wiążące politykę społeczną, gospodarczą, ochrony środowiska oraz gospodarki przestrzennej i regionalnej w Polsce. Cel nadrzędny wyznaczyła koncepcja trwałego i zrównoważonego rozwoju wraz z przyjętym paradygmatem ładu społecznego, opartym na poszanowaniu praw człowieka, akceptacji wartości rodziny, realizacji zasady subsydiarności oraz dbałości państwa o wspólne dobro, o tożsamość narodową i suwerenność.

Dokument Polska 2025 zakłada upodabnianie się struktury gospodarki polskiej do struktury gospodarek w wysoko rozwiniętych krajach Unii Europejskiej. Jednak z uwagi na odmienność uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych w stosunku do innych państw członkowskich założono, że realizacja i ew. weryfikacja stworzonych celów i zadań strategii będzie uzależniona od indywidualnej polityki państwa polskiego. Pomimo otwartego charakteru, strategia uzyskała jednocześnie status dokumentu nadrzędnego nad wszelkimi dokumentami planistycznymi, strategiami krótko i średnio

terminowymi, politykami i programami sektorowymi opracowywanymi przez organy administracji publicznej. Kontekst zasady zrównoważonego rozwoju został ujęty m.in. w odniesieniu do procesów związanych z rozwojem społeczno – gospodarczym, który powinien dokonywać się w sposób jak najmniej zagrażający środowisku, przy czym pojęcie „środowiska” rozumiane jest tutaj szeroko, gdzie elementem środowiska jest nie tylko świat przyrodniczy, ale również człowiek – jako integralna jego część. W konsekwencji, jako jeden z priorytetów, wskazano sukcesywne eliminowanie działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz promowanie gospodarowania „przyjaznemu” środowisku, zmianę modelu produkcji i modelu konsumpcji oraz przywracanie środowiska do właściwego stanu wszędzie tam, gdzie nastąpiło naruszenie równowagi przyrodniczej. Ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego jest bowiem jednym z niezbędnych warunków do zapewnienia człowiekowi egzystencji w czystym i naturalnym środowisku, które stanowi jednocześnie element dynamicznego rozwoju społeczno – gospodarczego.

"Polityka ekologiczna państwa 2030"(PEP 2030), została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 16 lipca 2019 r. Dokument ten jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej i stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. „Polityka ekologiczna państwa 2030” została przygotowana zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1376), art. 4 ust. 1. oraz stanowi strategię w rozumieniu tej ustawy. Jest jedną z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce oraz jedną z dziewięciu strategii, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju. Polityka ekologiczna to dokument strategiczny, który poprzez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowiska naturalnego.

W systemie dokumentów strategicznych PEP 2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR). Stąd też, cel główny PEP 2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe PEP2030 dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe będą monitorowane za pomocą zestawu wskaźników oraz realizowane poprzez kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływań,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej, krajobrazu i korytarzy ekologicznych,
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT,
- Przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- Adaptacja do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych,
- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Do projektów strategicznych PEP2030 należą:

- Adaptacja do zmian klimatu,
- Audyty krajobrazowe,
- Budownictwo drewniane,
- Czyste powietrze,
- GreenEvo – akcelerator zielonych technologii,
- Kompleksowy program adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatycznych do roku 2020
- Leśne gospodarstwa węglowe,
- Polityka surowcowa państwa,

- System weryfikacji technologii środowiskowych ETV/ Wdrażanie Programu Weryfikacji Technologii Środowiskowych (ETV) w Polsce,
- Woda dla rolnictwa.

Wśród dokumentów szczebla regionalnego wyróżnić należy:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego przyjęty uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 roku w sprawie uchwalenia Zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Świąt. z dnia 31 października 2014 r., poz. 2870),
- Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 przyjęty Uchwałą Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 lutego 2016 r.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego przyjęty uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 roku w sprawie uchwalenia Zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Świąt. z dnia 31 października 2014 r., poz. 2870) definiuje gminę Secemin jako jednostkę cechującą się wysoką koncentracją problemów przestrzennych. Gmina boryka się z problemem depopulacji - należy do terenów o najmniejszej gęstości zaludnienia w województwie. Ujemnym czynnikiem rozwoju gminy jest również marginalizacja rolnictwa i zanik produkcji towarowej, a także niska dostępność do usług oraz niekorzystne warunki gospodarowania w rolnictwie.

W wyniku delimitacji obszarów funkcjonalnych w województwie świętokrzyskim Gmina Secemin została określona jako obszar wielokierunkowej aktywizacji społeczno - gospodarczej, podobszar kumulacji działań w zakresie dostępności do usług. Z Planu Zagospodarowania Przestrzennego (PZP) Województwa Świętokrzyskiego wynika, że gmina Secemin ma się rozwijać poprzez wielofunkcyjną aktywizację gospodarczą o przewadze funkcji nierolniczych. Obszar gminy został sklasyfikowany jako potencjalny rejon turystyczno-rekreacyjny oraz obszar predysponowany do rozwoju agroturystyki. PZP wskazuje, że przez teren gminy przebiega korytarz transportowy o randze europejskiej (Bałtyk - Adriatyk), który jest związany z Centralną Magistralą Kolejową. Warto podkreślić, że znaczna część gminy Secemin została uznana w PZP za obszary cenne przyrodniczo, które określono jako istotne z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego regionu. Wschodnia, północna i zachodnia część gminy Secemin została uznana za część ważnego krajowego lądowego korytarza ekologicznego. Przez gminę przebiega również główny lądowy korytarz migracyjny - Korytarz Południowo-Centralny (KPdC), który łączy Roztocze, Puszcę Solską na wschodzie (Granica z Ukrainą) z Borami Dolnośląskimi na południowym zachodzie (granica z

Czechami). Zachodnie obrzeża gminy (dolina Pilicy) zostały uznane za ważny krajowy korytarz ekologiczny związany z dolinami rzecznyymi. Dla obszarów cennych pod względem przyrodniczym PZP wskazuje na konieczność zapewnienia realnej ochrony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, utrzymanie łączności przestrzennej pomiędzy tymi obszarami oraz przeciwdziałanie ich fragmentaryzacji.

Wśród wymienionych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego inwestycji celu publicznego oraz innych zadań o znaczeniu ponadlokalnym realizowanych, bądź planowanych do realizacji na obszarze województwa występują również te, które dotyczą terenu gminy Secemin:

- utworzenie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000,
- program SOPO - rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie w skali 1:10000 osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce,
- przebudowa linii kolejowej E65 (CMK) Grodzisk Mazowiecki - Zawiercie pod kątem wdrożenia prędkości 200 km/h, a w dalszej perspektywie 300 km/h,
- sukcesywna modernizacja linii kolejowych znaczenia państwowego dla uzyskania docelowej prędkości: 250 km/h na Centralnej Magistrali Kolejowej, 120 - 200 km/h na linii nr 64 Psary - Kozłów (Kraków) oraz 100 - 120 km/h na linii nr 61 Kielce - Częstochowa - Fosowskie, co wiąże się z koniecznością likwidacji skrzyżowań jednopoziomowych oraz budową wiaduktów drogowych i w związku z tym wymaga niezbędnych rezerw terenowych,
- przebudowa linii kolejowej 64 Kozłów - Koniecpol do wdrożenia prędkości 160 km/h,
- Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej.

Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 został przyjęty Uchwałą Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 lutego 2016 r.

Program ten został opracowany w celu realizacji polityki ekologicznej prowadzonej przez państwo, a opartej na polityce ekologicznej Unii Europejskiej. W swych założeniach dokument będzie realizował główne cele i kierunki wyznaczone przez kluczowe dokumenty strategiczne w zakresie ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym, tj. Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” oraz Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Zgodnie z założeniami ustawowymi obok strategii rozwoju i dokumentów programowych, Program stanowi narzędzie prowadzenia polityki środowiskowej w województwie. Wdrożenie Programu

powinno przyczynić się na poziomie regionalnym do realizacji idei zrównoważonego rozwoju. Proponowane w Programie cele i działania będą przybliżyć województwo do stania się regionem efektywnie wykorzystującym swoje zasoby oraz obniżającym zużycie energii, przy jednoczesnej poprawie warunków środowiskowych, sprzyjających zdrowiu i jakości życia jego mieszkańców. Program będzie realizował kierunki wyznaczone w dokumentach strategicznych na poziomie województwa. W Programie określony został cel nadrzędny, priorytety, cele krótko- i długoterminowe, dotyczące poszczególnych elementów środowiska, a także aspekty finansowe realizacji Programu.

W zgodzie z założeniami Strategii dla województwa świętokrzyskiego sformułowano cel nadrzędny Programu, który brzmi: „Zrównoważony rozwój regionu sprzyjający klimatowi z zachowaniem walorów przyrodniczych i racjonalnej gospodarki zasobami.”

W programie ochrony środowiska do głównych problemów środowiskowych na terenie województwa świętokrzyskiego zaliczono: nieodpowiednią jakość powietrza, niewystarczający stopień zbierania i należytego oczyszczania ścieków komunalnych, dużą wrażliwość regionu na zjawiska powodziowe oraz podtopienia, nieuporządkowanie gospodarki odpadami, w zakresie ochrony przyrody brak wymaganych prawem planów ochrony bądź zadań ochronnych dla obszarów chronionych, zakwaszenie gleb oraz ponadnormatywny poziom hałasu na terenach miejskich.

W programie określono cele długoterminowe do roku 2025 oraz krótkoterminowe do roku 2020 dla każdego z wyznaczonych komponentów środowiskowych. Jak cele długoterminowe wymieniono:

- ZASOBY PRZYRODNICZE – Cel długoterminowy: Ochrona różnorodności biologicznej, krajobrazowej i geologicznej województwa,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków oraz przeciwdziałanie zagrożeniom dla różnorodności biologicznej i geologicznej
    - Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazem zarówno na obszarach chronionych, jak i użytkowanych gospodarczo
    - Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa
- ZASOBY WODNE I GOSPODARKA WODNA – Cel długoterminowy: Prowadzenie zrównoważonego gospodarowania wodami umożliwiające osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych
    - Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej
    - Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z zasobami wodnymi

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- POWIETRZE ATMOSFERYCZNE – Cel długoterminowy: Poprawa jakości powietrza w województwie świętokrzyskim,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Redukcja emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy do 1 MW
    - Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych
    - Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych
    - Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie wpływu zanieczyszczeń na zdrowie oraz konieczności ochrony powietrza
    - Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu
    - Zwiększenie roli planowania przestrzennego w ochronie powietrza
    - Osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia
- ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII – Cel długoterminowy: Wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Zwiększenie zastosowania instalacji do produkcji energii z OZE
- KLIMAT AKUSTYCZNY – Cel długoterminowy: Poprawa klimatu akustycznego w województwie świętokrzyskim,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Poprawa klimatu akustycznego w województwie świętokrzyskim
- POLA ELEKTROMAGNETYCZNE – Cel długoterminowy: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym
- GOSPODARKA ODPADAMI – Cel długoterminowy: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Osiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.
    - Wzrost selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych
    - Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów z sektora gospodarczego oraz osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku tych odpadów

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- Koordynacja gospodarki odpadami w województwie i edukacja ekologiczna
- Wzrost masy odpadów zagospodarowanych na cele energetyczne
- POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE – Cel długoterminowy: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii
- ZASOBY GEOLOGICZNE – Cel długoterminowy: Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z ich eksploatacją
- LASY – Cel długoterminowy: Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
- GLEBY – Cel długoterminowy: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu,
  - o Cele krótkoterminowe:
    - Zachowanie funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych gleb
    - Rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych
    - Ochrona gleb w kontekście zmian klimatu

W Programie opracowano plan operacyjny na lata 2015-2020 zawierający: działania pomocne w realizacji założonych celów wraz ze wskazaniem terminu realizacji, jednostki realizujące dane działanie, prognozowane koszty danego przedsięwzięcia oraz źródła ich finansowania.

Wśród najważniejszych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu, za które odpowiedzialne lub współodpowiedzialne są gminy wymieniono zadania takie jak:

- Zachowanie i odtwarzanie właściwego stanu siedlisk, cennych gatunków, elementów przyrody nieożywionej oraz krajobrazu na terenie obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, a także poza terenem obszarów chronionych.
- Eliminacja gatunków inwazyjnych.
- Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- Zintensyfikowanie pozyskania środków finansowych na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu.
- Zapewnienie właściwej ochrony dla różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy.
- Kontynuowanie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej województwa
- Ustanowienie stref ochrony pośredniej dla ujęć wód oraz weryfikacja wyznaczenia wód wrażliwych
- Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- Poszukiwanie i dokumentowanie alternatywnych źródeł wody do spożycia.
- Inwentaryzacja ujęć wód podziemnych wykorzystywanych do nawodnień rolniczych (dot. studni wykonanych w ramach zwykłego korzystania z wód), kontrola poboru wody z tych ujęć).
- Budowa, przebudowa, remont lub modernizacja sieci wodociągowej.
- Remont, modernizacja, przebudowa, rozbudowa ujęć wody i stacji uzdatniania wody.
- Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych oraz odprowadzenia oczyszczonych ścieków.
- Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.
- Budowa, rozbudowa, modernizacja i utrzymanie sieci kanalizacji deszczowej wraz z budową podczyszczalni ścieków.
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie.
- Uzupełnienie i modernizacja sieci kanalizacyjnej w obrębie zakładów przemysłowych.
- Wykorzystywanie innowacyjnych technik w celu odzysku energii cieplnej lub elektrycznej.
- Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych.
- Uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie wojewódzkim i gminnym map ryzyka powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami.
- Realizacja działań przewidzianych w Programie pt. „Projekt ochrony przeciwpowodziowej Odra-Wisła”.
- Realizacja urządzeń zwiększających retencję wodną.
- Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- Zwiększenie możliwości retencyjnych i renaturyzacja cieków wodnych.
- Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej infrastruktury.
- Budowa systemów monitorowania hałasu drogowego w zależności od potrzeb.
- Wprowadzenie do planów zagospodarowanie przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi.
- Zapewnienie sieci instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych
- Osiągnięcie 30% wagowo poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło w 2018 roku, a do roku 2020 – 50% wagowo.
- Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- Kontynuacja zadań związanych z zapobieganiem powstawaniu dzikich wysypisk i likwidacją istniejących
- Realizacja pozostałych zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, według harmonogramu zawartego w aktualnym planie gospodarki odpadami województwa świętokrzyskiego.
- Utworzenie i rozbudowa istniejących gminnych lub ponadgminnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
- Kontynuacja edukacji w zakresie selektywnego zbierania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych.
- Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych
- Zabezpieczenie gruntów rolnych i leśnych przed zmianą zagospodarowania poprzez właściwe uwzględnianie ich przeznaczenia w dokumentach planistycznych.

Program ochrony środowiska dla powiatu włoszczowskiego na lata 2020- 2025 z perspektywą do 2030 został przyjęty uchwałą Nr XVII/136/20 Rady Powiatu Włoszczowskiego z dnia 30 marca 2020 r. Dokument ten zawiera analizę stanu środowiska naturalnego na terenie powiatu włoszczowskiego, na podstawie której określono cele, kierunki i zadania wynikające z zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji.

Jako główne kierunki interwencji na terenie powiatu wskazano kierunki takie jak:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- Poprawa warunków funkcjonowania wybranych stref powiatu wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu w tych strefach.
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych.
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu.
- Działania sprzyjające ograniczeniu emisji na terenie powiatu.
- Prowadzenie kontroli emisji punktowej na terenie powiatu.
- Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń hałasem.
- Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń powodujących występowanie promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.
- Zapobieganie zanieczyszczeniu słodkich wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła.
- Poprawa stanu utrzymania rowów melioracyjnych, rzek i cieków wodnych.
- Ochrona przeciwpowodziowa powiatu włoszczowskiego.
- Zwiększenie poziomu skanalizowania i zwodociągowania powiatu.
- Ochrona zasobów złóż kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.
- Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją.
- Ochrona gleb w kontekście zmian klimatu.
- Rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych
- Bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu
- Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów, w tym odpadów komunalnych
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów
- Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów
- Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych.
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego.
- Poprawa stanu przygotowania powiatu do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków OSP.
- Kreowanie właściwych zachowań mieszkańców powiatu w przypadku zagrożenia życia i środowiska z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych.

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, zarządzania oraz użytkowania terenu.

3.1 Ogólna charakterystyka i lokalizacja obszaru objętego opracowaniem.

Gmina Secemin usytuowana jest w zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie włoszczowskim, na pograniczu z województwem śląskim. Gmina graniczy z dwiema gminami w województwie świętokrzyskim, Włoszczową i Radkowem oraz z gminami Koniecpol i Szczekociny zlokalizowanymi w województwie śląskim.

Gmina zajmuje powierzchnię 163 km², co stanowi 18% powierzchni powiatu włoszczowskiego.

W skład gminy wchodzi 21 sołectw: Bichniów, Brzozowa, Celiny, Czaryż, Dąbie, Kluczyce, Krzepice, Krzepin, Kuczków, Marchocice, Międzylesie, Psary Kolonia, Psary Wieś, Secemin, Wałkonowy Dolne, Wałkonowy Górne, Wola Czaryska, Wola Kuczkowska, Wola Wolica, Zwleczka, Żeliszawice, Żeliszawiczki. Największą miejscowością gminy zamieszkiwaną przez prawie 1300 mieszkańców jest Secemin, który pełni rolę ośrodka administracyjnego i kulturalnego gminy.

Na terenie gminy zlokalizowane są 2 drogi wojewódzkie DW786 Kielce – Włoszczowa – Secemin – Koniecpol – Częstochowa oraz DW795 Secemin - Szczekociny, a także drogi powiatowe i gminne. Przez obszar gminy biegną 3 linie kolejowe, w tym CMK, Częstochowa – Kielce, Dąbrowa Górnicza – Koniecpol.

3.2 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Gmina Secemin ma charakter rolniczy. Użytki rolne, mimo dość niskich klas bonitacyjnych gleb, zajmują znaczną część powierzchni gminy. W dalszym ciągu liczna grupa mieszkańców gminy nadal pracuje w rolnictwie. Dominują tutaj uprawy żyta, pszenicy, pszenżyta jarego, jęczmienia, owsa i ziemniaków. Hoduje się bydło i trzodę chlewną.

Zabudowa występująca na terenie gminy to przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa.

Wg danych GUS z 2014 r. w strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne zajmujące 8413 ha, co stanowi 52% powierzchni gminy. W strukturze użytkowania gruntów rolnych większość stanowią grunty orne.

Według danych z 2018 r. współczynnik lesistości obszaru gminy jest dość wysoki - wynosi ok. 45,1%.

Zgodnie z danymi GUS w 2014 r. łączna powierzchnia geodezyjna gruntów zabudowanych i zurbanizowanych wynosiła 536 ha, co stanowiło jedynie 3,3% powierzchni obszaru gminy. W strukturze użytkowania gruntów zabudowanych i zurbanizowanych:

- 8% stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane terenów mieszkaniowych,
- 2% stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane terenów przemysłowych,
- 2% stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane terenów usługowych,
- 0,4 % stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane terenów rekreacji i wypoczynku,
- 0,4 % stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane użytków kopalnych,
- 60% stanowią drogi,
- 27% stanowi kolej.

Powierzchnia gminy Secemin wynosi 16 300 ha. Zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi na terenie gminy Secemin obszary przeznaczone pod zabudowę zajmują łącznie 1261 ha terenów zabudowy, w tym zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej, przemysłowej i inne) co stanowi 7,7 % powierzchni gminy.

Łączna powierzchnia terenów jeszcze niezainwestowanych w obrębie terenów zabudowy wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych wynosi 778,1 ha, co stanowi 61,7 % powierzchni wyznaczonych terenów zabudowy w planach miejscowych.

Gmina posiada znaczne rezerwy terenu przeznaczonego pod zabudowę w ustaleniach obowiązujących planów miejscowych.

3.3 Zabytki i pomniki przyrody.

W Gminie Secemin jedynie 8 obiektów widnieje w rejestrze zabytków nieruchomych. Są to 4 parki (w Bichniowie, Kuczkowie, Czaryżu, Seceminie), 2 kościoły (w Seceminie i Kuczkowie), 1 dwór (Bichniów) i 1 fosa (Secemin). W wojewódzkiej ewidencji zabytków, uwzględniającej obiekty z rejestru, znajdują się 22 obiekty, znaczną ich część stanowią kapliczki. Najstarszym zabytkiem gminy jest kościół p.w. śś. Katarzyny i Jana Ewangelisty w Seceminie. Część budowli istniała już na początku XV wieku. W gminie znajduje się duża liczba udokumentowanych stanowisk archeologicznych - 184.

Na terenie gminy Secemin występują drzewa pomnikowe, które zostały ustanowione Rozporządzeniem Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego z 1995r. Nr 2, poz. 2) oraz Rozporządzeniem Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego Nr 2, poz. 5). Łącznie ustanowionych zostało 7 pomników przyrody, które znajdują się na terenie miejscowości: Bichniów i Wałkonowy Górne oraz Dolne.

4. Stan i zasoby środowiska.

4.1 Uwarunkowania geologiczne, rzeźba terenu.

W fizyczno-geograficznym podziale kraju wg J. Kondrackiego (1994) gmina Secemin należy do obszaru Europy Zachodniej, megaregionu Pozaalpejska Europa Zachodnia, prowincji Wyżyny Małopolskiej, podprowincji Wyżyna Środkowo-Małopolska, makroregionu Wyżyna Przedborska, mezoregionu Niecka Włoszczowska.

Niecka Włoszczowska pod względem ukształtowania powierzchni terenu przypomina misę o płaskim dnie i wyniesionych brzegach. Margliste podłoże kredy pokrywają czwartorzędowe piaski, przewiane w wydmy, pomiędzy którymi występują tereny podmokłe, bagniste i torfiaste. Znaczne powierzchnie na tym terenie zajmują lasy.

Ukształtowanie powierzchni terenu gminy jest wynikiem nakładających się na siebie procesów rzeźbotwórczych trwających w kolejnych okresach geologicznych. Gmina Secemin posiada charakter równinny, z nieco bardziej wzniesioną częścią wschodnią i południowo wschodnią. Cechą charakterystyczną gminy jest niewielkie zróżnicowanie pod względem ukształtowania terenu. Różnice wysokości bezwzględnych w granicach gminy są niewielkie, najniższe położone są obszary występujące w dolinach rzecznych, tereny najbardziej wzniesione nad poziom morza występują w części południowej gminy (w okolicach przysiółka Daleszec wysokości względne dochodzą do ok. 275 m n.p.m.).

Na obszarze gminy Secemin występują formy pochodzenia lodowcowego, wodnolodowcowego, rzecznoego, eolicznego, a także denudacyjne, utworzone przez roślinność i działania antropogeniczne.

W lokalnym krajobrazie pojawiają się również antropogeniczne formy ukształtowania terenu, są nimi zagłębienia związane z wydobyciem piasku, niecki poeksploatacyjne, zagłębienia wykorzystywane przez stawy hodowlane oraz nasypy wykonane wzdłuż dróg i linii kolejowych.

W przestrzeni gminy powszechnie występują piaszczyste pasma wydmy, które przeważnie są porośnięte lasami, co korzystnie wpływa na ich stabilność.

Obszar gminy w przeważającej części ukształtowany został jako bagnisty i lesisty płaskowyż, przez który przebiega dział wodny między dopływami Pilicy i Nidy. Bezpośrednio na zachód rozciąga się kotlina rzeczna Pilicy (prawobrzeżnym jej dopływem jest największy ciek wodny gminy - Zwleczka). Cechą charakterystyczną gminy jest stosunkowo duży udział powierzchni lasów i terenów zmeliorowanych.

Pod względem geologiczno-strukturalnym obszar gminy Secemin położony jest w południowo - zachodniej części Niecki Nidziańskiej, która to jest fragmentem synklinorium Szczecińsko - Łódzko -

Miechowskiego. Synklinorium wypełnione jest osadami węglanowymi górnej kredy, marglami, opokami i wapieniami. Obszar gminy Secemin położony jest w południowo - zachodnim skrzydle tej niecki, gdzie warstwy nachylone są monoklinalnie ku północnemu wschodowi pod kątem 2 - 5° i cechują się spokojną tektoniką typu fałdowego (synklina Secemina). Pod względem tektonicznym gmina położona jest na obszarze platformy staropaleozoicznej z okresu fałdowań kaledońskich. Głębokość stropu - warstwy granitowej, wynosi ok. 2 - 3 km. W czwartorzędzie obszar gminy znalazł się w obrębie zlodowacenia środkowopolskiego, czego wyrazem jest pokrywa czwartorzędowych neoplejstocenijskich piasków i żwirów wodnolodowcowych, płytów glin zwałowych oraz wydmy piasków eolicznych. Miejscowo odsłaniające się utwory kredowe występują na wyżej położonych obszarach w okolicach miejscowości Secemin i Wola Kuczkowska. Osady powstałe w okresie neogenu i paleogenu występują w gminie sporadycznie. Na pozostałym obszarze gminy, na utworach kredowych, zalega warstwa zwietrzelinowa lub utwory czwartorzędowe powstałe w okresie zlodowacenia środkowopolskiego i północnopolskiego, które występują głównie jako piaski i odosobnione płyty gliny zwałowej. Z przewiewanych czwartorzędowych piasków utworzyły się wydmy, między nimi występują tereny bagniste i torfiaste. Doliny rzek i potoków wypełnione są przez namuły, piaski, żwiry rzeczne oraz torfy.

Na terenie gminy nie występują osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi.

Wśród terenów, w obrębie których potencjalnie mogą wystąpić ruchy masowe ziemi o zasięgu lokalnym można wyróżnić dawne i obecne wyrobiska eksploatacyjne występujące w okolicach Secemina, Psar, Kuczkowa, Bichniowa i Żeliszawic. Dodatkowo niewielkie fragmenty w północnej części gminy (pojedyncze wzgórza i wzniesienia) są podatne na degradację naturogeniczną. W ich obrębie może dochodzić do procesów erozyjno - denudacyjnych, które mogą przybierać formę lokalnego zmywu powierzchniowego - jednego z rodzajów ruchów masowych ziemi. Procesy te mogą mieć charakter lokalny, w ich obrębie nie występuje zainwestowanie, które mogłoby być narażone na niebezpieczeństwo związane z potencjalnymi ruchami masowymi ziemi. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się, że zagrożenie tego typu degradacją w gminie Secemin jest niewielkie.

4.2 Gleby.

Gleby na obszarze gminy Secemin wykształciły się głównie na podłożu czwartorzędowych piasków, mułków i osadów rzecznych, są to głównie gleby brunatne i bielcowe, które wytworzyły się na ogół z piasków luźnych, słabogliniastych lub też na wapieniach. Z uwagi na stosunkowo niewielką naturalną zasobność w substancje pokarmowe należą one do gleb mało urodzajnych. Gleby bielcowe występują głównie pod lasami, a gleby pseudobielcowe skupiają się na terenach okresowo nadmiernie uwilgotnionych. W granicach gminy występują również gleby glejowe a także czarne ziemie zdegradowane, które to należą do gleb mineralnych. Gleby organiczne (mady, gleby torfowe,

torfowo - mułowe, murszowe) użytkowane głównie jako łąki i pastwiska, posiadają istotne znaczenie wodochronne.

Jakość gruntów rolnych na terenie gminy Secemin kształtuje się na poziomie średnim. Pod względem bonitacyjnym przeważają gleby klas V i VI. Gleby najwyższych klas bonitacyjnych zajmują w gminie nieznaczne powierzchnie. W jej przestrzeni nie występują grunty I klasy, gleby klasy II obejmują zaledwie 0,17% terenu gminy i występują w okolicach wsi Kuczków, Wola Kuczkowska, Bród. Gleby III klasy bonitacyjnej obejmują ok. 7% powierzchni gminy i w większych skupiskach występują w pasie Secemin - Bichniów - Czaryż, w rejonie Kuczków - Wolica - Wola Kuczkowska, obejmują również mniejsze powierzchnie w sąsiedztwie miejscowości: Krzepin, Ropocice, Wałkonowy Dolne, Żeliszawice, Wola Czaryska.

Gleby na terenie gminy Secemin cechują się wysokim stopniem zakwaszenia - odsetek gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych waha się w granicach 81 - 100%. Poziom zakwaszenia gleb jest zależny od rodzaju skały macierzystej, natężenia procesów degradacyjnych, a także ogólnego poziomu kultury rolnej. Gleby o wysokim poziomie zakwaszenia cechują się obniżoną przydatnością rolniczą i wymagają wzmożonych nakładów na zwiększenie jej produktywności. Tak wysoki poziom zakwaszenia gleb na terenie gminy jest związany z jej bliskim sąsiedztwem z obszarami wysoce uprzemysłowionymi, które to są emitarami kwasotwórczych związków siarki i azotu. Związki te są przenoszone wraz z masami powietrza na pewne odległości i deponowane na powierzchnię ziemi wraz z opadami atmosferycznymi (tzw. kwaśne deszcze). Zanieczyszczenia gleb w granicach analizowanej jednostki są również wynikiem ruchu komunikacyjnego, nieprawidłowego składowania odpadów oraz nadmiernego stosowania zabiegów agrotechnicznych. W gminie występuje potencjalne niebezpieczeństwo antropogenicznej degradacji gleb, które może być związane z litologią zalegających utworów powierzchniowych.

W gminie powszechnie występują utwory luźne (piaszczyste i piaszczysto - gliniaste), które są podatne na infiltrację opadową różnego rodzaju zanieczyszczeń (zanieczyszczenia te mogą być związane z napływaniem zanieczyszczonych mas powietrza, składowaniem odpadów rolniczych, przemysłowych i bytowych).

Opisane wyżej warunki glebowe w połączeniu z korzystnymi uwarunkowaniami klimatycznymi kształtują w dużej mierze korzystne warunki produkcji rolnej.

Wg danych GUS z 2014 r. w strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne zajmujące 8413 ha, co stanowi 52% powierzchni gminy. W strukturze użytkowania gruntów rolnych większość stanowią grunty orne.

Na terenie gminy powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych 7054 ha, co stanowi ok. 43% terenu gminy. Według danych z 2018 r. współczynnik lesistości obszaru gminy jest dość wysoki - wynosi ok. 45,1%.

4.3 Kopaliny.

Na terenie gminy Secemin występują surowce mineralne, którymi są powszechnie występujące w powiecie włoszczowskim piaski (piaski budowlane).

W północnej części gminy zlokalizowane są trzy obszary udokumentowanych złóż kopalin:

- złoża piasków kwarcowych Żeliszawice,
- złoża piasków kwarcowych Miny Czarnca,
- złoża kruszyw naturalnych Nadolnik.

Poszczególne złoża reprezentują serie zróżnicowane genetycznie i litologicznie, w związku z czym mogą mieć odmienne zastosowanie. Piaski budowlane udokumentowano w złożu Nadolnik.

Złoża Nadolnik i Żeliszawice znajdują się w całości w granicach gminy Secemin. Złoże piasków „Miny Czarnca” znajduje się tylko częściowo na obszarze gminy Secemin, większy obszar złoża znajduje się na terenie gminy Włoszczowa.

Na terenie gminy Secemin występują obszary perspektywiczne i prognostyczne występowania piasków czwartorzędowych.

Kruszywo naturalne (głównie piaski wydmore) aktualnie jest eksploatowane okresowo i w małych ilościach na własne potrzeby. Są to piaski drobno- i średnioziarniste, z niewielką zawartością pyłów mineralnych, przydatne dla potrzeb budownictwa i drogownictwa.

Na terenie gminy nie występują tereny i obszary górnicze.

4.4 Krajobraz.

Krajobrazem naturalnym występującym na terenie gminy Secemin jest w przeważającej części krajobraz nizin peryglacjalnych, równinnych i falistych. Jedynie w południowo - zachodniej części gminy, w pasie zaczynającym się między Seceminem a Bichniowem i ciągnącym się w kierunku Woli Kuczkowskiej krajobrazem naturalnym jest krajobraz wyżyn i niskich gór, węglanowych i gipsowych - erozyjny, oraz płaskowyży falistych.

Krajobraz gminy został zmieniony przez czynniki naturalne i antropogeniczne. W lokalnym krajobrazie pojawiają się również antropogeniczne formy ukształtowania terenu, są nimi zagłębienia związane z wydobyciem piasku, niecki poeksploatacyjne, zagłębienia wykorzystywane przez stawy hodowlane rybne (Secemin, Marianów). W naturalnym krajobrazie wiejskim jednostki wyraźnieznaczają się nasypy wykonane wzdłuż dróg i linii kolejowych, linie elektroenergetyczne wysokich napięć a także stacje nadawcze telefonii komórkowej. Lokalnymi dominantami przestrzennymi są również wieże kościołów.

O walorach krajobrazowych gminy świadczy objęcie części jej obszaru różnorodnymi formami

ochrony przyrody (występujący fragmentarycznie w części północnej i północno - zachodniej Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Górnej Pilicy, użytki ekologiczne, pomniki przyrody).

Charakterystyczną cechą przestrzeni gminy Secemin jest powszechnie występujący otwarty krajobraz z wysokim udziałem kompleksów leśnych i rolnych. Na podstawie obserwacji przestrzeni gminy można wyróżnić cztery typy funkcjonujących obecnie krajobrazów:

- krajobraz leśny: obejmujący rozległe kompleksy leśne, które w gminie stanowią 43,7% jej powierzchni;
- krajobraz łąkowo - pastwiskowy: obejmujący tereny podmokłe i zabagnione;
- krajobraz pól uprawnych: obejmujący grunty orne na średniej jakości glebach;
- krajobraz osadniczy - obejmujący tereny zabudowane i zainwestowane w poszczególnych wsiach.

Na główne zasoby przyrodnicze składają się rozległe kompleksy leśne rozmieszczone po całym terenie gminy oraz rozciągające się połacie podmokłych łąk i bagien. Występujące w centralnej części gminy wsie otoczone są dużymi kompleksami gruntów ornych, łąk i pastwisk. Pojawiające się na obrzeżach gminy zespoły zabudowy w większości otoczone są terenami leśnymi. Zabudowa występuje w uporządkowanym układzie, skupionym wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Oprócz walorów przyrodniczych na terenie gminy Secemin występują obiekty i obszary o wartościach kulturowych i historycznych, w tym zabytki architektury ujętych w rejestrze zabytków i wojewódzkiej ewidencji zabytków.

O bogatej historii dawnego miasta królewskiego Secemin, które 150 lat temu utraciło prawa miejskie, świadczy zachowany w centrum miejscowości układ przestrzenny z dużym czworobocznym rynkiem. Do najważniejszych zabytków gminy należą podworskie parki w miejscowościach Czaryż, Bichniów i Krzepin oraz zabytkowe kościoły w Seceminie i Kuczkowie.

4.5 Istotne cechy klimatu.

Jak wynika z podziału Polski na dzielnice rolniczo - klimatyczne R. Gumińskiego gmina Secemin znajduje się w dzielnicy częstochowsko - kieleckiej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu 8 do 8,5°C roczna amplituda temperatury waha się od 21 do 23°C, czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi od 60 do 80 dni, a długość okresu wegetacyjnego 200-210 dni. Dzielnica częstochowsko - kielecka cechuje się wyższą od średniej dla Polski roczną sumą opadów, która mieści się w przedziale 700 - 800mm. W rejonie tym dominują wiatry z sektora zachodniego (SW, S, NW), wiejące przeciętnie 46 dni w roku, o średnich prędkościach 3-4 m/s.

Klimat lokalny kształtuje się pod wpływem uwarunkowań miejscowych, takich jak litologia, rzeźba terenu, stosunki wodne i szata roślinna.

Przez wzgląd na niewielkie zróżnicowanie ukształtowania powierzchni terenu gminy nie występują tu istotne zróżnicowania mezoklimatyczne. Można jednak wyróżnić elementy przyczyniające się do kształtowania lokalnych mikroklimatów, są nimi występujące w gminie doliny rzeczne oraz rozległe tereny leśne. Mikroklimat dolin rzecznych charakteryzuje się zwiększonym parowaniem, na skutek czego powstają poranne mgły i zamglenia. Bardziej korzystne warunki klimatyczne występują na obszarze równinnym oraz w sąsiedztwie obszarów leśnych. Zbiorowiska drzew przyczyniają się do zmniejszania prędkości wiatru.

4.6 Aktualny stan jakości powietrza.

Zgodnie z danymi pochodzącymi z Rocznej oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w 2018 r. opracowanej w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Kielcach Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska klasyfikacja stref za 2018 rok wykonana została w układzie stref obowiązującym od 2010 roku, odrębnie pod względem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia i kryteriów wymaganych dla ochrony roślin. Ocenie poddano 13 normowanych zanieczyszczeń powietrza: SO₂, NO₂, NO_x, CO, O₃, C₆H₆, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, metale w pyle PM₂₁₀ (As, Cd, Ni, Pb) oraz BaP w pyle PM₁₀. Dodatkowo dla pyłu PM_{2,5} dokonano klasyfikacji w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego dla fazy II, która jest uzupełnieniem oceny. W wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi strefę świętokrzyską przyporządkowano do klasy C z uwagi na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀ (norma dobową) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Dodatkowa ocena dla pyłu PM_{2,5} (faza II) w strefie dała wynikową klasę C1. Klasyfikacja strefy pod względem poziomu docelowego ozonu skutkowałą nadaniem klasy A oraz D2 z uwagi na przekroczenia poziomu celu długoterminowego. Pozostałe zanieczyszczenia w zakresie dotrymywania norm uzyskały klasę A. W wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin strefę świętokrzyską zaliczono do klasy A pod kątem SO₂ oraz NO_x. Poziom docelowy O₃ został dotrzymany, a cel długoterminowy przekroczony, więc strefie przypisano klasy A i D2. Dla stref ze statusem klasy C, C1 oraz D2 określono obszary przekroczeń. W przypadku BaP przekroczenia poziomu docelowego w 2018 roku wystąpiły niemalże na terenie całego województwa. Obszary przekroczeń pyłów PM₁₀ i PM_{2,5} (II faza) obejmowały głównie większe miasta w województwie oraz znaczną część powiatu kieleckiego (poza gminą Secemin). W przypadku ozonu przekroczenie celu długoterminowego dotyczyło całego województwa. Klasyfikacja stref za 2018 rok zmieniła się w porównaniu do roku 2017, wyłącznie dla kryterium ochrony zdrowia, w zakresie

pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza I) oraz ozonu. Dla pyłu PM_{2,5} nastąpiło polepszenie klasyfikacji (zmiana statusu z klasy C na klasę A). Ocena ozonu w strefie świętokrzyskiej również przyniosła polepszenie klasyfikacji – zmiana z klasy C na klasę A. Dla pozostałych zanieczyszczeń klasy stref nie uległy zmianie.

4.7 Hałas.

Stan środowiska ze względu na jego zanieczyszczenie hałasem i wibracjami określa się jako klimat akustyczny, rozumiany jako wynik różnych grup hałasu i wibracji: komunikacyjnych, przemysłowych i innych.

Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należy ruch drogowy, kolejowy oraz działalność prowadzona na terenach niektórych obiektów przemysłowych, przy czym hałas generowany w zakresie przemysłu ma na terenie gminy Secemin charakter lokalny.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska.

Ustawa Prawo ochrony środowiska wprowadziła obowiązek tworzenia, w oparciu o mapy akustyczne programów ochrony środowiska przed hałasem dla aglomeracji oraz głównych dróg, linii kolejowych i lotnisk. Ocena stanu akustycznego środowiska obowiązkowo ma być dokonywana m. in. dla terenów wskazanych w powiatowych programach ochrony środowiska.

Największym źródłem hałasu w gminie jest układ komunikacyjny, w tym głównie drogi wojewódzkie i drogi powiatowe. Pozostałe drogi emitują znacznie mniejszą ilość hałasu. Na stopień zagrożenia hałasem poza intensywnością ruchu pojazdów wpływa także stan techniczny dróg.

Obiekty przemysłowe lub usługowe mogą stanowić źródła hałasu mogącego powodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach zabudowy mieszkaniowej.

Hałas generowany w zakresie przemysłu ma na terenie gminy Secemin charakter lokalny i nie stanowi uciążliwości dla obszarów chronionych przed hałasem.

W roku 2018 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach w ramach wojewódzkiego programu PMŚ na lata 2016-2020 wykonał pomiary monitoringowe hałasu łącznie w 11 punktach, w tym hałasu kolejowego w 2 punktach, z których jeden znajdował się na terenie gminy Secemin w Żeliszawicach. Pomiary hałasu kolejowego w Żeliszawicach wykazały przekroczenia tylko dla pory nocy i wyniosły 1,4 dB.

Poprawa dotychczasowych warunków akustycznych jest możliwa poprzez modernizacje i właściwe utrzymanie torowisk oraz taboru kolejowego. Rozwiązaniem byłoby zastosowanie nowoczesnych zestawów kołowych i hamulcowych, jak też nowe rozwiązania torowiska ograniczające hałas i

drgania.

Drogi stanowią główne osie układu komunikacyjnego gminy. Drogi te prowadzą zarówno ruch lokalny, jak i tranzyt. Uciążliwość tych dróg jest największa w Seceminie i Brzozowej. Na stopień zagrożenia hałasem poza intensywnością ruchu pojazdów wpływa także stan techniczny dróg.

Do jednych z zadań WIOŚ w Kielcach należy ocena stanu akustycznego na terenie województwa świętokrzyskiego. Ocena jest przeprowadzana w oparciu o pomiary równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy dla dwóch rodzajów hałasu w środowisku (przemysłowego i drogowego). W roku 2015 WIOŚ w Kielcach wykonywał pomiary krótkookresowe hałasu drogowego na terenie gminy Secemin, przy ul. Koniecpolskiej. Wyniki badań monitorowanych hałasu drogowego dla tych punktów wskazywały, że na terenie gminy Secemin występują przekroczenia w porze dziennej w przedziale 1-6,5 dB.

W związku z uciążliwością, jaką stanowi przebieg drogi wojewódzkiej nr 786 przez centrum miejscowości Secemin (droga ta przecina rynek) przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich opracowana została koncepcja programowo - przestrzenna pod perspektywiczną budowę obwodnicy Secemina.

Realizacja planowanej inwestycji w zakresie budowy obwodnicy Secemina przyczyni się do wzrostu poziomu bezpieczeństwa w miejscowości oraz ograniczenia uciążliwości związanych z intensywnym ruchem pojazdów mechanicznych (hałas, drgania, zanieczyszczenia powietrza).

Pozostałe drogi znajdujące się na terenie gminy obsługują przede wszystkim ruch lokalny i emitują znacznie mniejszą ilość hałasu.

4.8 Wody powierzchniowe.

Obszar gminy należy w całości do zlewni dwóch lewobrzeżnych dopływów Wisły: Pilicy oraz Nidy (Białej Nidy). Przez teren Gminy przebiega dział wodny tych cieków. Największymi rzekami płynącymi przez obszar Gminy są rzeka Zwleczka i Jeżówka. Ww. rzeki są typowymi rzekami nizinnymi. Mają mały spadek, ich koryta są w większości wąskie, nieuregulowane, w sposób naturalny meandrujące w szerokich dolinach. W XV w. na rzece Zwleczce istniała kuźnica żelaza. Charakterystycznym elementem krajobrazu gminy są torfowiska i bagna, które występują w dolinach rzek, bezodpływowych zagłębieniach terenu, na obszarach o utrudnionej infiltracji wód opadowych.

Ciekami o mniejszym znaczeniu są:

- Weśrednik - struga uchodząca do Białej Nidy, mająca przebieg zbliżony do równoleżnikowego. Swoje źródła posiada w lasach okolic miejscowości Czaryż i Krzepice.
- Seca - struga uchodząca do Zwleczy (lewostronny dopływ), mająca swoje źródła na terenie kompleksów leśnych znajdujących się na północ od miejscowości Zakrzów.

W gminie występują również niewielkie ciek, którym nadano nazwy: Struga Krzepin, Struga S-2 Radków, Struga z Michałowa. Ponadto przez analizowany obszar przepływa szereg nienazwanych strumieni i cieków.

Na ciekach występujących na terenie gminy Secemin występują obiekty i urządzenia korytowe, które nadają im wartości:

- na rzece Seca w miejscowościach Żeliszawice i Marchocice występują zastawki,
- w Seceminie znajduje się przepust z piętrzeniem;
- na Zwleczy znajdują się jazy i zastawki (w miejscowości Brzozowa i Marianów);
- na strudze Weśrednik (w miejscowości Czaryż) oraz Strudze Krzepin (w miejscowości Krzepin) zlokalizowane są przepusty z piętrzeniem.

Lokalną sieć hydrograficzną wzbogaca również gęsty system rowów melioracyjnych, a także zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego - głównie kompleksy stawów hodowlanych, ciekim je zasilającym jest rzeka Zwleczka. Największe kompleksy tych stawów znajdują się w rejonie miejscowości Marianów, w dolinie rzeki Zwleczy. Stawy hodowlane zlokalizowane są również w Seceminie. Charakterystycznym elementem lokalnego krajobrazu są liczne bagna i torfowiska, które występują w dolinach rzek, w bezodpływowych zagłębieniach terenu oraz na obszarach o utrudnionej infiltracji wód opadowych.

Na obszarze gminy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Szerokie i płaskie dna dolin lokalnie występujących cieków, w przypadku wystąpienia intensywnych opadów lub też gwałtownych roztopów, narażone są na niebezpieczeństwo wezbrań poziomu wód i wystąpienie wód z koryt. Sytuacja ta dotyczy głównie doliny rzeki Zwleczy, a także dolin pomniejszych cieków. W południowo - wschodniej części gminy Secemin wyznaczone zostały tereny zagrożone podtopieniami - tereny wyznaczone na skutek analizy maksymalnych możliwych zasięgów występowania podtopień (położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami). Obejmują one doliny rzek i niewielkich cieków (Weśrednik), które uchodzą do rzeki Biała Nida. Występujące w gminie tereny narażone na podtopienia są prawie nie zainwestowane i użytkowane głównie jako trwałe użytki zielone lub znajdują się w użytkowaniu leśnym. W czasie nawałnych deszczy podtopieniami zagrożone są następujące miejscowości: Secemin, Międzylesie, Krzepice, Czaryż, Zwleczka, Wola Czaryska, Wałkonowy Dolne, Żeliszawice, Żeliszawiczki.

Gmina jest położona w obszarze wydzielenia następujących jednolitych części wód powierzchniowych

- RW20006254189 Zwleczka – naturalna część wód w dobrym stanie ekologicznym i chemicznym, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- RW20006216116 Nida do Strugi Dąbie – sztuczna część wód w złym stanie zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. Dla tej części wód także wskazano przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego ze względu na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
- RW200062541712 Struga z Michałowa - sztuczna część wód w złym stanie zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego.
- RW20006254156 Dopływ spod Drużykowy - naturalna część wód w dobrym stanie ekologicznym i chemicznym, niezagrażona nieosiągnięciem celów środowiskowych,
- RW200092541711 Pilica od Dopływu spod Nakła do Kanału Koniecpol-Radoszewnica - naturalna część wód w złym, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.) w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 9 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Banówki, Łaby, Niemna, Pregoły, Świeżej. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami.

Aktualnie obowiązujący Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911). Rozporządzenie to obowiązywało do dnia 22 grudnia 2021 r.

Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on, w myśl art. 114 Prawa wodnego z 2015 r., m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów

dla Komisji Europejskiej.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły określa cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Zgodnie z ustawą dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.) celem środowiskowym dla silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Ww. cele środowiskowe realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Działania te polegają w szczególności na:

- stopniowej redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez substancje priorytetowe oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1; 2 ustawy dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.),
- zaniechaniu lub stopniowym eliminowaniu emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.) - Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

Według danych WIOŚ w Kielcach w 2017 r. na podstawie badań stanu wód powierzchniowych dokonywanych w ramach państwowego monitoringu środowiska w punkcie pomiarowo-kontrolnym Zwleczka – Gościencin odnotowano umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód w zakresie PLRW20006254189.

4.9 Wody podziemne.

Cały obszar gminy położony jest w Nidziańskim Regionie Hydrologicznym (Niecce Mnichowskiej).

Nieckę wypełniają utwory kredowe (margle, wapienie, opoki kredy górnej), będące jednocześnie szczelinowym poziomem użytkowym wód podziemnych. Wody podziemne występują w dwóch piętrach wodonośnych: kredy górnej oraz czwartorzędowym.

Główny użytkowy poziom wodonośny jest typu szczelinowego i występuje w piętrze górnokredowym. Wody tego poziomu występują w spękanych marglach z wkładkami wapieni marglistych, piaskowcach wapnistych i opokach wypełniających nieckę nidziańską. Miąższość osadów kredy jest znaczna i dochodzi do kilkuset metrów. Jednak system szczelin wykazuje największą drożność tylko do głębokości ok. 70m i do tego właśnie poziomu przyjęto strefę aktywną wymiany wód podziemnych.¹

Zwierciadło wody w poziomie górnokredowym występuje na zróżnicowanych głębokościach: na obszarach wysoczyznowych stabilizuje się na głębokości 10 - 20 m, w dolinach rzecznych na głębokościach poniżej 5 m. W przeważającej części gminy Secemin potencjalna wydajność studni wierconych ujmujących wody z poziomu górnokredowego wynosi 10 - 30 m³/24h. Rejonami o zwiększonej potencjalnej wydajności studni wierconych (50-70 m³/24h) są zachodnie krańce gminy (na zachód od Kuczkowa) oraz w południowo - wschodniej części gminy w pasie Czaryż - Bieganów. Terenami o najwyższej potencjalnej wydajności studni wierconych (>70 m³/24h) są rejon znajdujące się na zachód od Secemina, a także rejon Żeliszawiczek. Zasilanie górnokredowego zbiornika wodonośnego odbywa się głównie przez infiltrację wód opadowych. Przeważająca część tego obszaru charakteryzuje się połowiczną, rzadziej pełną, izolacją pierwszego poziomu użytkowego wód podziemnych od powierzchni terenu. Istnieje zatem ryzyko antropogenicznego zanieczyszczenia tych wód.

Czwartorzędowe piętro wodonośne nie posiada charakteru użytkowego. Wody tego poziomu występują w piaskach rzecznych o niewielkiej miąższości. Są one w znacznym stopniu zanieczyszczone związkami azotu.

Cały obszar Gminy położony jest na terenie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych - GZWP Nr 408 „Niecka Miechowska część NW” i GZWP Nr 409 „Niecka Miechowska część SE”. Są to hydrogeologiczne zbiorniki typu otwartego, o charakterze szczelinowo – porowym zasilane bezpośrednio z infiltracji wód opadowych oraz pośrednio przez wody rzeczne.

GZWP Nr 408 „Niecka Miechowska NW” - jest hydrogeologicznym zbiornikiem górnokredowym typu otwartego o charakterze krasowo - szczelinowym. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne dla tego GZWP zostały określone na poziomie 466 tys. m³/dobę. Średnia głębokość ujęć tych wód waha się w przedziale 20 - 130m.²

¹ Objąsnienia do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000, Arkusz Secemin (848), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997.

² Dane z katastru wodnego, który został przekazany przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. 6 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Secemin na lata 2010 — 2017, Secemin, 2010 r.

GZWP Nr 409 „Niecka Miechowska SE” - jest hydrogeologicznym zbiornikiem górnokredowym typu otwartego, o charakterze porowo - szczelinowym.

Wody tych zbiorników o charakterze strategicznym dla regionu świętokrzyskiego są ujmowane z poziomu wodonośnego zlokalizowanego w utworach górnokredowych poprzez szereg studni głębinowych. Ich zasilanie odbywa się poprzez infiltrację wód opadowych oraz pośrednio przez wody rzeczne.

Przeważająca część gminy charakteryzuje się częściową izolacją pierwszego poziomu użytkowego wód podziemnych od powierzchni terenu. Stwierdza się, iż istnieje ryzyko antropogenicznego zanieczyszczenia tych wód.

Na terenie gminy Secemin funkcjonują trzy ujęcia wód podziemnych: w Seceminie, Żelisławiczkach i Kuczkowie, które mają charakter komunalny - służą do zaopatrywania poszczególnych miejscowości w wodę pitną. Wszystkie funkcjonujące ujęcia posiadają wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej. Stanowią one obszar mieszczący się w granicach istniejącego ogrodzenia.

Z uwagi na wysoką podatność na zanieczyszczenie i ryzyko zagrożenia stanu jakościowego i chemicznego wód podziemnych ujmowanych w studni ujęcia wodociągu lokalnego w Kuczkowie, w celu zapewnienia właściwych warunków ich ochrony, wskazane jest wyznaczenie i ustanowienie terenu ochrony pośredniej (TOP) dla ujęcia.

Przemawia za tym głównie wysoka podatność na zanieczyszczenie eksploatowanego poziomu wodonośnego. Działania mające na celu ochronę zasobów wodnych ujęcia powinny być nakierowane głównie na prowadzenie prewencyjnej ochrony przed szkodliwym wpływem na stan eksploatowanych wód zabiegów agrotechnicznych na terenach użytkowanych rolniczo.

Na obszarze projektowanego terenu ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych w Kuczkowie może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, na podstawie art. 130 ustawy Prawo Wodne (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm).

Obszar gminy znajduje się w wydzieleniu dwóch jednolitych części wód podziemnych PLGW200084 i PLGW2000100. Obie jednolite części wód podziemnych są w dobrym stanie, w tym w dobrym stanie chemicznym i dobrym stanie ilościowym. JCWPd nie są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Zasoby wód podziemnych są wystarczające dla zapewnienia wydajności istniejących stacji na ujęciach wody.

Zgodnie z ustawą dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.) celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;

- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Cel środowiskowy realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Działania te polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka, przy czym znacząca i utrzymująca się tendencja wzrostowa oznacza znaczący statystycznie i pod względem środowiskowym istotny wzrost stężenia substancji zanieczyszczającej, grupy tych substancji lub substancji wyrażonej jako wskaźnik w jednolitej części wód podziemnych.

Zgodnie z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.) Państwowa służba hydrogeologiczna wykonuje badania i ocenia stan wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska wykonuje uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych. Właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska dokonuje oceny stanu wód na obszarach dorzeczy na podstawie wyników oceny dokonanej przez Państwową służbę hydrogeologiczną, z wykorzystaniem wyników badań wykonanych przez właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska.

Na terenie gminy Secemin nie został wyznaczony żaden punkt monitoringu jakości wód podziemnych.

4.10 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

Na terenie gminy występują następujące obiekty i obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 916):

- 7 pomników przyrody,
- użytek ekologiczny Koński Dół,
- użytek ekologiczny Łosiowy Dół,
- użytek ekologiczny Na Stoku,
- Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH260018 Dolina Górnej Pilicy

Na terenie gminy Secemin znajduje się część Ostoi siedliskowej o kodzie PLH260018 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy. Ostoja obejmuje duży obszar 11 193,22 ha i położona jest w Krainie Świętokrzyskiej w okręgu Włoszczowsko-Jędrzejowskim. Ostoja ta obejmuje jeden z większych ciągów ekologicznych zlokalizowanych w naturalnych dolinach rzecznych kraju. Występują tutaj zbiorowiska łąkowe, bardzo dobrze zachowane lasy łęgowe, bory bagienne oraz (rzadziej) bory chrobotkowe. Obszar ostoi ma też znaczenie dla ochrony starorzeczy.

Zlokalizowane są tu liczne popularne gatunki roślin chronionych i ginących. Dolina Górnej Pilicy należy do najistotniejszych ostoi fauny w Polsce środkowej.

Do podstawowych zagrożeń fauny na terenie ostoi należą: niedostosowana do potrzeb ochrony gatunków gospodarka leśna i stawowa, utrata siedlisk gatunków w wyniku zaorywania łąk i pastwisk, zanikanie tradycyjnego użytkowania łąk i pastwisk, niewłaściwe lokowanie zalesiania i plantacji wierzby energetycznej, zarastanie (sukcesja w kierunku zarośli i lasu) siedlisk półnaturalnych – muraw na piaskowcach, łąk świeżych i wilgotnych, torfowisk przejściowych, presja urbanizacyjna, obniżenie się poziomu wód gruntowych, miejscami niewłaściwa gospodarka leśna – nasadzenia niezgodne z typem siedliska, a także chemizacja rolnictwa.

Dla Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 PLH260018 Dolina Górnej Pilicy nie został dotychczas opracowany plan ochrony ani plan zadań ochronnych.

Zgodnie z „Opisem założeń do opracowywanych projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Łysogóry, Ostoja Jeleniowska, Góry Pieprzowe, Ostoja Żyznów, Kras Staszowski, Ostoja Brzeźnicka, Ostoja Pomorzany, Przełom Lubrzanki, Dolina Warkocza, Ostoja Barcza, Dolina Czarnej Nidy, Dolina Górnej Mierzawy, Dolina Mierzawy, Uroczysko Pięty, Lasy Skarżyskie, Ostoja Sieradowicka, Ostoja Sobkowsko-Korytnicka, Wzgórza Kunowskie, Dolina Kamiennej, Dolina Białej Nidy i Dolina Górnej Pilicy” opracowaniem projektu planu zadań ochronnych objęte zostaną tereny leżące poza gruntami zarządzanymi przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe tj. fragmenty obszaru obejmujące w województwie Świętokrzyskim, m. in. część gminy Secemin.

Głównym celem projektu planu jest wskazanie celów działań ochronnych, zagrożeń oraz działań ochronnych dla ww. siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt.

Obszar położony jest w Krainie Świętokrzyskiej, w okręgu Włoszczowsko-Jędrzejowskim. Meandrująca rzeka Pilica, której towarzyszą liczne starorzecza tworzy malowniczą dolinę. Wzdłuż koryta ciągną się gęste zarośla wierzbowe oraz lasy nadrzeczne i zbiorowiska łąkowe. W ostoi zlokalizowane są liczne populacje gatunków roślin chronionych i ginących. Dolina Górnej Pilicy należy do najistotniejszych ostoi fauny w Polsce środkowej. Jedne z najliczniejszych i najlepiej zachowanych populacji w tej części kraju mają tu: traszka grzebieniasta, kumak nizinny, minóg ukraiński, pachnica dębowa, modraszek telejus, modraszek nausitous i czerwoczyk fioletek. Wśród rozlewisk Pilicy występują mikrosiedliska poczwarówki jajowatej i skójki gruboskorupowej.

Przedmiotami ochrony w obszarze objętym opracowaniem planu zadań ochronnych są następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt:

- 2330 Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi (Corynephorus, Agrostis)
- 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoeto

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Nanojuncetea

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p.,
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricete*),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum Pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne
- 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- 91TO Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*)
- 1014 poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*
- 1016 poczwarówka jajowata *Vertigo moulinsiana*
- 4056 zatoczek łamliwy *Anissus vorticellus*
- 1084 pachnica dębowa *Osmoderma eremita*
- 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecylia*
- 4038 czerwończyk fioletek *Lycaena helle*,
- 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 6177 modraszek telejus *Maculinea teleius*
- 6179 modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*
- 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)*
- 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*
- 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*
- 1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio*
- 1098 minogi czarnomorskie *Eudontomyzon* spp.
- 1324 nocek duży *Myotis myotis*.

W granicach gminy Secemin występują 3 użytki ekologiczne, które ustanowione zostały na podstawie uchwały nr IX/72/2019 Rady Gminy Secemin z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 4 lipca 2019 r. poz. 2778). Użytki te

obejmują obszary wydm piaskowych oraz zabagnione zagłębienia terenu.

Użytki ekologiczne stanowią:

- wydma piaskowa o nazwie „Na Stoku” o pow. 0,15 ha,
- bagno o nazwie „Łosiowy Dół” o pow. 0,36 ha,
- bagno o nazwie „Koński Dół” o pow. 0,39 ha.

Celem ochrony ww. użytków ekologicznych jest zachowanie ekosystemów bagien i wydmy.

Dla użytku ekologicznego wprowadzono następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- umieszczania tablic reklamowych.

Sprawowanie nadzoru nad użytkami ekologicznymi powierzono Nadleśnictwu Koniecpol.

Na terenie gminy Secemin występują drzewa pomnikowe, które zostały ustanowione Rozporządzeniem Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego z 1995r. Nr 2, poz. 2) oraz Rozporządzeniem Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego Nr 2, poz. 5). Łącznie ustanowionych zostało 7 pomników przyrody, które znajdują się na terenie miejscowości: Bichniów i Wałkonowy Górne oraz Dolne.

Ww. rozporządzenie uchylono Uchwałą Nr IX/71/19 Rady Gminy Secemin z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego z 2019 r. poz. 2777) w zakresie 3 drzew pomnikowych o nazwie „Bolek”, „Lolek” i „Olek”:

- Pomnik przyrody, który stanowi dąb szypułkowy (*Quercus robur*) „Bolek” o obwodzie pnia 450

cm

(mierzonym na wysokości 130 cm od podłoża) i wysokości około 27 m,

- Pomnik przyrody, który stanowi dąb szypułkowy (*Quercus robur*) „Lolek” o obwodzie pnia 370 cm

(mierzonym na wysokości 130 cm od podłoża) i wysokości około 25 m,

- Pomnik przyrody, który stanowi dąb szypułkowy (*Quercus robur*) „Olek” o obwodzie pnia 480 cm (mierzonym na wysokości 130 cm od podłoża) i wysokości około 31 m.

W stosunku do ww. pomników przyrody (drzewa pomnikowe o nazwie „Bolek”, „Lolek” i „Olek”) wprowadzono zakaz:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- umieszczania tablic reklamowych;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej;
- gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej.

Sprawowanie nadzoru nad ww. pomnikami przyrody powierzono Nadleśnictwu Koniecpol.

4.11 Rośliny i zwierzęta.

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo - leśną teren gminy Secemin leży w krainie Małopolskiej (VI), w dzielnicy Wyżyna Środkowo - Małopolska. W dzielnicy tej występują zarówno siedliska nizinne jak i wyżynne. Kraina Małopolska znajduje się w zasięgu występowania buka, świerka i jodły - gatunków, które obok sosny i dębu pełnią w niej rolę lasotwórczą.³

Jak wynika z podziału geobotanicznego Polski gmina Secemin przynależy do Krainy Wyżyn Środkowomałopolskich, okręgu Niecki Włoszczowskiej, okręgu Secemińskiego (środkowa i południowa część gminy) oraz okręgu Kurzelowskiego (północna część gminy).⁴ Potencjalną roślinność naturalną tego rejonu stanowią bory mieszane i grądy. Jedynie w południowo - zachodniej części

a) ³ Siedliskowe podstawy hodowli lasu [w:] Zasady hodowli i użytkowania lasu wielofunkcyjnego, Warszawa 2003

b) ⁴ Jan Marek Matuszkiewicz, „Regionalizacja geobotaniczna Polski”, IGI PAN, Warszawa 2008r.

gminy, w pasie zaczynającym się między Seceminem a Bichniowem i ciągnącym się w kierunku Woli Kuczkowskiej roślinnością potencjalną są grądy i dąbrowy świetliste.⁵

Szata roślinna gminy jest zróżnicowana. Tereny wykorzystywane przez łąki i pastwiska występują w głównej mierze wzdłuż dolin rzecznych oraz w miejscach okresowo podmokłych. Są to głównie łąki wilgotne, na których występuje roślinność łąkowa. Roślinność upraw polowych reprezentowana jest przez różnorodne gatunki zbóż, warzyw i owoców.

Gmina Secemin cechuje się wysokim wskaźnikiem lesistości gminy - 43,7%. Główne typy siedliskowe lasu stanowią siedliska boru świeżego, boru mieszanego świeżego, lasu mieszanego świeżego i lasu świeżego. Terenom okresowo podmokłym towarzyszą siedliska wilgotne - hydrofilne lasy liściaste, głównie łąg jesionowo - olszowy. W lasach gminy Secemin przeważają drzewostany sosnowe. Sosna wchodzi w skład zarówno drzewostanów liściastych jak i borowych (borów sosnowych i borów mieszanych). W zachowanych na tym terenie lasach grądowych występuje jodła pospolita i buk zwyczajny. Pojawiającymi się w tych okolicach gatunkami drzew liściastych są: buk, dąb, jesion, klon a także jawor.

Lasy występują jako zwarte kompleksy zlokalizowane głównie poza centralną częścią gminy, w jej północnej, zachodniej i północno – wschodniej części. Część lasów znajdujących się na terenie gminy Secemin została objęta ochroną jako lasy wodochronne. Są to występujące w zachodniej i wschodniej części gminy fragmenty kompleksów leśnych, które zabezpieczają lokalnie występujące ciek i zbiorniki wodne.

Obszarem występowania roślinności wodolubnej są liczne zagłębienia, bagna i torfowiska. W ich obrębie pojawiają się śródleśne bagienne łąki z turzycami. W dolinach rzek rozwijają się rozległe łąki. Wzdłuż linii kolejowych oraz intensywnie uczęszczanych szlaków komunikacji samochodowej występuje roślinność ruderalna. W przestrzeni całej gminy wyraźnie zaznaczającym się elementem szaty roślinnej są zadrzewienia przydrożne i śródpolne, które stanowią istotny element chroniący gleby przed erozją wietrzną. Obszaram zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej towarzyszy zieleń urządzona - roślinność ozdobna w formie ogrodów przydomowych.

W przestrzeni gminy występują chronione siedliska przyrodnicze, którymi są: brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea; starorzecza i naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion; zmiennie wilgotne łąki trzęślicowe; niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie; - łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe; sosnowy bór chrobotkowi; wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi.⁶

---

c) ⁵ www.bdl.lasy.gov.pl

d) ⁶ Dane przestrzenne w formacie shapefile przekazane przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Kielcach, stan na kwiecień 2013

Obszar gminy Secemin nie jest jednolity pod względem występowania lokalnego świata fauny. W przestrzeni analizowanej jednostki można wyróżnić tereny zamieszkiwane przez gatunki rzadkie i chronione (doliny rzeczne, obszary podmokłe) oraz obfitujące w przedstawicieli typowych środowisk wiejskich (większość gminy).

Za lokalne korytarze ekologiczne uznaje się doliny rzeczne, które to stanowią ostoje dla wielu gatunków związanych z ekosystemami wodno - łąkowymi. Cieki są ważnym środowiskiem życia ryb a także miejscem wylęgania i bytowania płazów oraz wielu owadów. Doliny rzeczne stanowią szlaki migracyjne dla licznych gatunków fauny i flory.

Jak wynika z danych przestrzennych przekazanych przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Kielcach w przestrzeni gminy występują cenne gatunki motyli (czerwończyk nieparek, modraszek), płazów (traszka grzebieniasta), ślimaków (poczwarówka zwężona). Ich występowanie stwierdzono na terenach leśnych oraz łąkowych w północnej i zachodniej części gminy. Wspomniany ślimak znajduje się na liście gatunków zwierząt objętych ścisłą ochroną w Polsce. W gminie Secemin dość licznie pojawia się bocian biały, czego potwierdzeniem są rozmieszczone w wielu miejscowościach gniazda.

Część obszaru gminy, znajdująca się na północ od miejscowości gminnej Secemin, znajduje się w zasięgu obszaru proponowanego przez organizacje pozarządowe w ramach listy IBA (Important Bird Areas) - ostoja ptaków o randze międzynarodowej Niecka Włoszczowska (PL154). W ostoi zaobserwowano 49 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym 32 lęgowe. W ostoi licznie występują również gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Poza wyżej wspomnianymi przykładami świat zwierzęcy w gminie reprezentowany jest głównie przez gatunki typowe dla obszarów wiejskich (tj. gryzonie polne) oraz terenów sąsiadujących ze zbiorowiskami leśnymi. Szlaki migracyjne wielu gatunków zwierząt napotykają na swej drodze bariery antropogeniczne w postaci osad ludzkich, dróg o wysokim natężeniu ruchu pojazdów mechanicznych (droga wojewódzka nr 786 i 795) a także linii kolejowych.

4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna.

Struktura przyrodnicza analizowanego obszaru jest zróżnicowana. Obszar gminy obejmuje zarówno tereny cenne pod względem przyrodniczym, jak również przekształcone antropogenicznie rejony istniejącego osadnictwa. W rejonach zabudowy i ich bezpośredniego sąsiedztwa występują najczęściej agrocenozy i niezbyt intensywnie użytkowane łąki.

4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.

Gmina Secemin jest obszarem typowo wiejskim, z lokalnie zauważalnym wpływem działalności

antropogenicznej. Gmina wyróżnia się naturalnym, w niewielkim stopniu przekształconym środowiskiem przyrodniczym. Do najcenniejszych pod tym względem elementów zalicza się rozległe kompleksy leśne oraz obszary podmokłe w dolinach rzek i pomniejszych cieków. Przyrodniczo cenne obszary gminy zostały objęte ochroną przyrody jako użytki ekologiczne i Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH260018 Dolina Górnej Pilicy. Poprzez objęcie obszarów gminy ww. formami ochrony przyrody uczestniczy ona w powiązaniach przyrodniczych o charakterze krajowym, regionalnym i lokalnym.

Lasy stanowią wyraźnie zauważalny element w lokalnej strukturze przestrzennej gminy i odgrywają niezmiernie ważną rolę w systemie przyrodniczym obszaru, otaczając jej centralną część.

Okresowo lub stale podmokłe obszary dolin rzecznych stanowią łąki i pastwiska, które to obejmując ok. 15% powierzchni gminy są istotnym składnikiem lokalnego systemu przyrodniczego. Są one miejscem bytowania dla wodolubnej fauny i flory, kształtując jednocześnie lokalną sieć powiązań ekologicznych i korytarzy migracyjnych.

Uzupełnieniem terenów otwartych występujących w gminie Secemin są rozpościerające się na gruntach do tego przydatnych pola uprawne, które obejmują ok. 35% powierzchni gminy.

Występująca w niewielkiej odległości na zachód od granicy gminy dolina rzeki Pilicy stanowi istotny korytarz ekologiczny charakteryzujący się wysoką bioróżnorodnością. Dolina ta, wraz z otoczeniem wchodzi w skład wielkoprzestrzennego systemu obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi - krajowej sieci ekologicznej Econet - Polska. Zachodnia część gminy, obejmująca tereny leśne oraz łąki i pastwiska, uznana została za fragment korytarza ekologicznego o randze krajowej, związanego z doliną rzeki Pilicy. Tak wyznaczona koncepcja powiązań przyrodniczych Econet - Polska nie posiada umocowania prawnego, jest jedynie wytyczną polityki przestrzennej.

W przestrzeni gminy Secemin można wyróżnić lokalne korytarze ekologiczne, którymi są doliny rzeczne oraz doliny niewielkich cieków, które to mogą pełnić funkcję sięgaczy ekologicznych. Największymi barierami ekologicznymi, przecinającymi korytarze i ciągi ekologiczne oraz zakłócającymi ich prawidłowe funkcjonowanie, są obiekty liniowe (drogi, linie kolejowe, linie elektroenergetyczne) oraz powierzchniowe (zwarta zabudowa).

Utrzymywanie powiązań przyrodniczych jest w dużej mierze zależne od wielkości szeroko rozumianej antropopresji. Świadomości występowania w przestrzeni gminy Secemin istotnych elementów systemu ekologicznego powinna towarzyszyć wyraźna dbałość o przestrzeganie zasad zrównoważonego rozwoju. Wszelkim działaniom powinna przyświecać idea polegająca na racjonalnym kształtowaniu rozwoju społeczno - gospodarczego jednostki samorządowej przy jednoczesnym uwzględnianiu potrzeb wynikających z ochrony lokalnych zasobów przyrodniczych.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

W przestrzeni gminy Secemin można wyodrębnić tereny w mniejszym lub większym stopniu odporne na degradację środowiska.

Lokalizacja terenów podmokłych, porośniętych przyrodniczo najcenniejszą, w skali analizowanego obszaru, roślinnością raczej zapewnia im niezagrażone degradacją funkcjonowanie. Jedyńm zagrożeniem byłaby tutaj jakakolwiek działalność wpływająca na zmianę stosunków wodnych.

Środowisko przyrodnicze na omawianym obszarze zostało w znacznej części przekształcone, z uwagi na rolnicze wykorzystanie terenu, realizację zabudowy oraz dróg, kolei i sieci infrastruktury technicznej. Wśród obecnie występujących elementów negatywnie oddziałujących na środowisko wyróżnia się przebiegające przez gminę dwie drogi wojewódzkie (emisja hałasu), linie kolejowe (emisja hałasu), niewystarczające skanalizowanie gminy (przenikanie szkodliwych substancji z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych do warstw wodonośnych). Obszarami wysoce wrażliwymi na wszelkie zmiany warunków przyrodniczych i krajobrazowych są doliny rzeczne, obszary źródliskowe, bagna i mokradła. Na degradację narażone są wody powierzchniowe i podziemne, fauna i flora oraz lokalne walory krajobrazowe.

Zaburzona równowaga biologiczna w dużym stopniu ograniczyła zdolności regeneracyjne i odporność na dalszą degradację środowiska przyrodniczego. Tym cenniejsze stają się na danym terenie ostoje naturalnych i półnaturalnych fitocenozy, będące bazą genetyczną dla procesów renaturalizacji na siedliskach o jedynie częściowo zaburzonej równowadze biologicznej. Przyrodniczo najcenniejsze obszary zostały wskazane do zachowania w dotychczasowym stanie w ramach obszarów objętych ochroną przyrody w formie obszaru Natura 2000 i użytków ekologicznych.

Elementem wpływającym pozytywnie na jakość środowiska przyrodniczego gminy byłaby rozbudowa zbiorczego systemu odprowadzania ścieków aby włączyć do zbiorczego systemu odprowadzania ścieków większą liczbę mieszkańców.

W przypadku wód powierzchniowych obecność w środowisku czynników zanieczyszczających natychmiast znajduje swe odbicie w jakości wody. Jednocześnie wody płynące mają zdolność do szybkiej regeneracji, po usunięciu źródła zanieczyszczeń, szczególnie w przypadku stosunkowo dużych przepływów wód.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.

Z uwagi na fakt, że studium uwarunkowań nie stanowi aktu prawa miejscowego, jego uchwalenie bądź nie uchwalenie nie wpływa w sposób bezpośredni na stan środowiska. Realizacja ustaleń studium następuje poprzez uchwalenie planu miejscowego, sporządzonego w zgodności ze studium.

W przypadku braku realizacji dokumentu studium, do którego jest sporządzana niniejsza prognoza obszar gminy Secemin będzie użytkowany w dotychczasowy sposób, zgodnie z aktualnie obowiązującymi planami miejscowymi, z czym nie będą związane niekorzystne zmiany w środowisku. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że w niniejszej edycji zmiany studium uwzględnione są wyniki przeprowadzonego bilansu terenów zabudowy w zakresie funkcji mieszkaniowej. Przeprowadzony bilans terenów zabudowy nie wykazał możliwości lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej, wielorodzinnej, zagrodowej, rekreacji indywidualnej) poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz poza terenami wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych. Z tego względu dokonano korekty granic wyznaczonych w studium z 2015 r. terenów przeznaczonych dla zabudowy w taki sposób, aby zasięg granic terenów zabudowy w studium był zgodny z zasięgiem ich granic określonym w obowiązujących planach miejscowych. Korekty granic obejmowały zarówno powiększenia terenów zabudowy wyznaczonych w dotychczasowych ustaleniach studium, jak i ich zmniejszenie – zgodnie z zasięgami granic tych terenów wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.

Zmiany zachodzące w środowisku mają dwojaki charakter: naturalny i antropogeniczny. Zmiany naturalne zachodzą stosunkowo wolno – na przestrzeni kilkunastu, kilkudziesięciu lat – i w konsekwencji poprawiają walory środowiska. Pozytywne zmiany elementów środowiska mogą być przyspieszone świadomą działalnością człowieka. Wówczas poprawa jednego elementu przyczynia się do pozytywnych zmian innych zachodzących procesów. Negatywne antropogeniczne zmiany w środowisku zachodzą znacznie szybciej i mają różne, czasami trudne do przewidzenia skutki. Najczęściej zmiany w środowisku zachodzące na skutek działalności człowieka mają charakter negatywny i prowadzą do jego degradacji.

Przykładem pozytywnych zmian na terenie gminy jest zalesianie obszarów. Skutkuje ono zwiększeniem bioróżnorodności środowiska, poprawą walorów krajobrazowych, zwiększa retencję wód opadowych, spowalnia spływ powierzchniowy i ogranicza erozję.

Negatywnymi zmianami w środowisku gminy jest zajmowanie nowych obszarów pod zabudowę i budowa infrastruktury technicznej.

Obecny stan środowiska, należy uznać za rezultat wieloletnich zmian spowodowanych działalnością ludzką, jednak zmiany te nie były zbyt intensywne, jak to zazwyczaj ma miejsce na terenach przemysłowych lub miejskich.

Obecny sposób wykorzystania obszaru objętego opracowaniem nie prowadzi do gwałtownych,

niekorzystnych zmian w środowisku.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Podstawowym celem ochrony środowiska i ochrony przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej oraz takich biocenoz, których szczególny charakter wynikający ze ściśle określonych warunków siedliskowych jest terytorialnie mocno ograniczony. Polska będąc członkiem Wspólnoty Europejskiej ma obowiązek objęcia ochroną siedlisk, ostoi oraz stanowisk gatunków, których szczególne wymagania co do jakości środowiska sprawiają, że podlegają one zagrożeniom o różnym stopniu nasilenia oraz ograniczeniu arealów występowania. W ciągu ostatnich dziesięcioleci utworzono kilka systemów służących ochronie przyrody zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i międzynarodowej. W latach 90. powstały w Polsce dwie duże koncepcje z zakresu ochrony przyrody: system CORINE biotopes oraz ECONET-PL. Przyjęcie w 1995 r. w Sofii Paneuropejskiej Strategii Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej stworzyło nowe możliwości działania na tym polu. W UE powstały dwie ważne dyrektywy tzw. Dyrektywa Ptasia (1979) oraz Dyrektywa Habitatowa (siedliskowa) (1992), które zapoczątkowały realizację programu NATURA 2000. Jego celem jest utworzenie spójnej, funkcjonalnej sieci terenów chronionych na obszarze Wspólnoty Europejskiej, określanej mianem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

W Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 poz. 1713) uaktualniono listę tzw. siedlisk priorytetowych oraz siedlisk, które powinny podlegać monitoringowi i ochronie z uwagi na ich szczególną wartość przyrodniczą.

Na terenie gminy Secemin znajduje się część Ostoi siedliskowej o kodzie PLH260018 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy. Ostoja obejmuje duży obszar 11 193,22 ha i położona jest w Krainie Świętokrzyskiej w okręgu Włoszczowsko-Jędrzejowskim. Ostoja ta obejmuje jeden z większych ciągów ekologicznych zlokalizowanych w naturalnych dolinach rzecznych kraju. Występują tutaj zbiorowiska łąkowe, bardzo dobrze zachowane lasy łąkowe, bory bagienne oraz (rzadziej) bory chrobotkowe. Obszar ostoi ma też znaczenie dla ochrony starorzeczy.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Opierając się na zasadach zrównoważonego rozwoju, można stwierdzić, że obszar był dotychczas właściwie zagospodarowany, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Zgodność ta szczególnie

dotyczy obszarów gruntów rolnych i leśnych. Na terenach leśnych gospodarka prowadzona jest zgodnie z planami urzędzeniowymi lasów, a zachowane fragmenty roślinności leśnej stanowią ostoje umożliwiające bytowanie cennym i rzadkim gatunkom roślin i zwierząt. Kompensuje to straty poniesione w części obszaru przystosowanej do użytkowania gospodarczego.

Dotychczasowe zmiany w środowisku przyrodniczym miały największy zasięg w jego części biotycznej.

Istotnym zmianom uległo środowisko w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych, oraz obiektów infrastruktury technicznej i turystycznej.

Zaburzenie warunków wodnych i niezorganizowany zrzut ścieków komunalnych z gospodarstw rolnych oraz domów mieszkalnych może być przyczyną zagrożeń mikrobiologicznych.

10. Wytyczne do projektu zmiany studium związane z ochroną środowiska.

Poniżej wymieniono najistotniejsze wytyczne do projektu studium związane z ochroną środowiska, sformułowane w opracowaniu ekofizjograficznym:

- na terenie gminy Secemin obszarami, które powinny pełnić wyłącznie funkcje przyrodnicze są tereny objęte ochroną przyrody, których przeznaczenie na funkcje inne niż przyrodnicze mogłoby spowodować niekorzystny wpływ na cele ochrony poszczególnych obszarów chronionych. Fakt występowania obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody niesie za sobą konieczność uwzględniania w rozwoju przestrzennym celów i zadań ochronnych ustalonych dla poszczególnych form;
- terenami nieprzydatnymi dla budownictwa, które powinny zostać wyłączone z nowego zainwestowania są:
  - obszary, których przeznaczenie pod funkcje związane z zabudową spowodowałyby przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych i naruszenie zwartych kompleksów leśnych. Istotne jest dążenie do utrzymania naturalnego charakteru tych obszarów, wszelkie inwestycje w ich rejonie nie powinny przyczyniać się do pogarszania ich stanu,
  - zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne,
  - tereny podmokłe,
  - tereny źródliskowe,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- zwarte kompleksy gruntów rolnych, w obszarach występowania III klasy bonitacyjnej.
- przez wzgląd na cechy naturalne nie należy na obszarze gminy lokalizować przedsięwzięć mogących mieć negatywny wpływ na tereny cenne pod względem przyrodniczym (obszar Natura 2000, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, lasy wodochronne, gleby najwyższych klas bonitacyjnych) oraz na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego),
- obszary istniejącego osadnictwa i tereny położone w ich sąsiedztwie są najbardziej przekształcone działalnością człowieka i jako takie nie były włączane do ww. obszarów ochrony przyrody.
- tereny osadnictwa nie zawierają najczęściej elementów o wysokich walorach przyrodniczych, stanowią je bowiem w dużej mierze fitocenozy pochodzenia antropogenicznego, to jest agrocezozy i użytki zielone. W przypadku kompleksów znajdujących się w granicach terenów zainwestowanych proces dalszego ich zabudowywania nie wpłynie negatywnie na stan różnorodności biologicznej,
- przydatne do rozwoju funkcji użytkowych są przede wszystkim tereny gminy położone w obszarach przeznaczonych pod różne rodzaje zabudowy w obowiązujących planach miejscowych. Nowe obszary zabudowy powinny zostać wyznaczone w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy, jako ich poszerzenia, uzupełnienia,
- występowanie na terenie gminy obiektów i obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami rodzi konieczność uwzględniania ograniczeń i nakazów wynikających z tych przepisów. W szczególności należy uwzględnić występowanie ograniczeń w zagospodarowaniu terenu wynikających z występowania stref ochrony ekspozycji.
- przy wyznaczaniu nowych terenów zabudowy mieszkaniowej należy dążyć do przeciwdziałania rozpraszaniu się zabudowy, w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych oraz planować tereny zabudowy w kompleksach uporządkowanych przestrzennie, poza obszarami o wysokiej aktywności przyrodniczej. Powinny zostać zachowane dotychczasowe układy urbanistyczne jednostek typu wiejskiego z możliwością ich rozwoju. Nowe obiekty powinny być lokalizowane w rejonach posiadających odpowiednią infrastrukturę techniczną i komunikacyjną. Nowe tereny zabudowy powinny być wyznaczone w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy, jako ich uzupełnienie oraz kontynuacja istniejącego układu osadniczego, co zapewni ochronę zasobów przyrody, a przy tym nie spowoduje obniżenia walorów krajobrazowych miejscowości. W ww. terenach mogą być lokalizowane funkcje usługowe, nie stanowiące uciążliwości dla środowiska i dla zabudowy mieszkaniowej. Tereny pod zabudowę powinny być wyznaczone w sąsiedztwie zabudowy już istniejącej, poza obszarami o wysokiej aktywności przyrodniczej. W terenach zabudowy mieszkaniowej należy zachować odpowiednie parametry zabudowy, dzięki czemu nie powinno dojść do dysharmonizacji lokalnego krajobrazu.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- terenami przydatnymi do rozwoju funkcji usługowej i przemysłowej są istniejące obszary przemysłowe i usługowe oraz ich bezpośrednie sąsiedztwo. W gminie istnieje zapotrzebowanie na usługi, zaspokajające lokalne potrzeby mieszkańców i turystów. Powinny one być wkomponowane w układ przestrzenny wsi. Nie przewiduje się wieloprzestrzennych lub ponadlokalnych centrów usługowych. Nowe tereny zabudowy przemysłowej i usługowej nie powinny stwarzać uciążliwości dla terenów zabudowy mieszkaniowej.
- na terenie gminy Secemin występują korzystne uwarunkowania do rozwoju działalności związanej z wydobywaniem lokalnych surowców - piasków budowlanych. Eksploatacja surowców mineralnych powinna być prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami i na podstawie koncesji.
- cały teren gminy nadaje się do funkcji wypoczynkowo - rekreacyjnej, ze względu na swe walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe. Na terenie gminy może rozwijać się zagospodarowanie turystyczne i sportowo-rekreacyjne, agroturystyka oraz specjalistyczne usługi turystyczno-wypoczynkowe. Warunkiem rozwoju zabudowy rekreacyjnej powinno być wyposażenie przewidzianych do tego celu terenów w urządzenia infrastruktury wodno-ściekowej oraz miejsca parkingowe. Zabudowa rekreacji indywidualnej znajdująca się w sąsiedztwie obszarów atrakcyjnych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, powinna zachowywać odpowiednie parametry zabudowy, dzięki czemu nie powinno dojść do dysharmonizacji lokalnego krajobrazu.
- obszar gminy cechuje się ujednoczonym rzeźbą terenu, sprzyjającą działalności rolniczej. Jednak niewielki udział gleb o wysokich klasach bonitacyjnych pozwala przewidywać, że nie będą się tu rozwijać intensywne formy rolnictwa. Rozwijać się może rolnictwo ekstensywne. Ograniczać się będzie ono do obszarów obecnie użytkowanych rolniczo. Wskazuje się także na zasadność umożliwienia rozwoju budownictwa zagrodowego w obrębie lub sąsiedztwie istniejących jednostek osadniczych;
- funkcję leśną powinny pełnić zwarte kompleksy leśne wraz z terenami zadrzewień, zakrzewień i zalesień stanowiących ważny element walorów krajobrazowych gminy. Należy ponadto chronić lasy przed niezorganizowaną działalnością turystyczną poprzez budowę ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, tras turystyki pieszej, konnej, rowerowej i narciarstwa biegowego. Wskazuje się również na zasadne określenie obszarów, na których występuje możliwość wprowadzenia zalesień. Pod zalesienia powinny być przeznaczane tereny o najniższej jakości gleb, przylegające do istniejących kompleksów leśnych.
- na terenie objętym opracowaniem wskazuje się możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w zakresie energii promieniowania słonecznego, w tym również o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, wraz z infrastrukturą techniczną

konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii. Tereny dla lokalizacji takich urządzeń powinny zostać wyznaczone poza obszarami:

- gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III,
  - gruntów leśnych,
  - terenów podmokłych.
- jako obszar podlegający szczególnemu traktowaniu ze względu na zachowanie różnorodności biologicznej wskazuje się obszary ciągów ekologicznych dolin cieków. W obszarach tych należy dążyć do ograniczenia wyznaczania nowych terenów zabudowy, należy wykluczyć zmiany w ukształtowaniu terenu, które mogą doprowadzić do niszczenia ich naturalnego kształtu i zapewnić ochronę zieleni stanowiącej obudowę biologiczną cieków.
- ochronie wód powierzchniowych powinny służyć następujące ustalenia:
- zakaz składowania odpadów,
  - należy wprowadzić ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej prowadzące do poprawy stanu czystości wód powierzchniowych (poprzez rozbudowę systemu kanalizacji) i uwzględniające konieczność ochrony zasobów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych przed przenikaniem zanieczyszczeń,
  - należy podejmować działania zmierzające do eliminacji potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych.
- w celu ochrony walorów krajobrazowych gminy należy przyjąć zasadę wyznaczania nowych obszarów zabudowy, jako uzupełnień istniejącego układu osadniczego. Należy sformułować ustalenia dotyczące obudowy zielenią obiektów i dróg oraz określić minimalną powierzchnię działki przeznaczoną pod zagospodarowanie zielenią. Zieleń powinna pełnić rolę izolacyjną i estetyczną. Należy określić spójne z krajobrazem i charakterem otoczenia zasady kształtowania zabudowy.
- należy zapewnić ochronę obiektów zabytkowych, w tym wpisanych do rejestru zabytków, stanowisk archeologicznych zgodnie z ewidencją Archeologicznego Zdjęcia Polski.
- należy zadbać o odpowiednie ukształtowanie zabudowy, dróg i terenów zielonych, aby nie blokować przepływu mas powietrza.
- przy podejmowaniu decyzji w sprawie przeznaczenia terenów położonych w sąsiedztwie terenów kolejowych oraz dróg należy uwzględnić udokumentowane uciążliwości akustyczne powodowane ruchem kolejowym i ruchem kołowym.

11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją zmiany studium.

Analizując kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego zawarte w ustaleniach projektu zmiany studium można rozważyć wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,
- odprowadzania wód w fazie budowy i likwidacji przedsięwzięcia,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,
- emitowania hałasu.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy.

Istotnym zagrożeniem dla gleb i powierzchni ziemi są procesy erozyjne na otwartych wylesionych powierzchniach. Zagrożenie erozją wietrzną gleb obniżające jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest efektem wieloczynnikowej degradacji powierzchni ziemi: deficytu wód powierzchniowych, zakwaszenia gleb spowodowanego zanieczyszczeniem powietrza, zabiegów agrotechnicznych. Do intensyfikacji procesów erozyjnych przyczynia się rzeźba terenu, warunki klimatyczne a także przekształcenie powierzchni terenu związane z rozwojem zabudowy.

Źródłem zanieczyszczenia gleb mogą być miejsca składowania odpadów, zbiorniki i urządzenia przeładunkowe materiałów niebezpiecznych, ścieki odprowadzane do gruntu bez właściwego oczyszczenia, nadmierne nawożenie. W glebie akumulują się zanieczyszczenia pochodzące z atmosfery – opady pyłu oraz zanieczyszczeń chemicznych, jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, przenoszone często na duże odległości. Emisje te pochodzą z działalności przemysłowej, energetyki, metalurgii, chemii itp. Ponadto skażenie gruntu może nastąpić w pobliżu tras

komunikacyjnych w wypadku awarii środków transportu przewożących niebezpieczne materiały i zakładach przemysłowych w wypadku awarii urządzeń lub niewłaściwej eksploatacji instalacji. Nawożenie terenów upraw rolnych nawozami mineralnymi prowadzi do stopniowej degradacji gleby. W wyniku ich stosowania następuje zanikanie humusu w ziemi, bez możliwości jego odnowienia.

Istotnym zagrożeniem jest przekształcenie powierzchni terenu i zmiana jego funkcji z rolniczej na przemysłową, mieszkaniową, usługową. Po zabudowaniu tych terenów nigdy nie zostaną one przywrócone do użytkowania rolniczego. Zagrożenie to nie dotyczy jednak zabudowy terenu systemami fotowoltaicznymi, ponieważ lokalizacja tej funkcji może stanowić ingerencję w krajobraz na określony okres czasu np. na około 25 lat. Po demontażu urządzeń i rekultywacji terenu krajobraz powróciłby do stanu pierwotnego.

11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w wypadku awarii lub wypadków drogowych. Skutkiem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Poszerzenie terenów osadniczych związane z powstawaniem dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności produkcyjnej i gospodarczej może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami, zwłaszcza w rejonach o podwyższonym poziomie wód gruntowych.

Zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych są także nawozy wypłukiwane przez wody opadowe z terenów rolniczych.

Negatywne oddziaływania tras komunikacyjnych mogą również dotyczyć możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki spływające z pasa drogowego. Ścieki deszczowe z dróg i parkingów mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne głównie substancjami ropopochodnymi spłukiwanymi z nawierzchni, co może stanowić zagrożenie dla znajdujących się tu zbiorników GZWP. Projekt zmiany studium nie wprowadza jednak nowego zagospodarowania związanego z infrastrukturą drogową i parkingami, zagrożenie to nie będzie więc większe od tego, które wynika z kierunków zagospodarowania terenu ustalonego w dotychczas obowiązującym

studium.

11.3 Zagrożenia dla powietrza.

Na terenie gminy głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są :

- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny i koks, ze znacznym udziałem asortymentów węgla niskiej jakości, m. in. mułów węglowych),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (lokalny wzrost poziomu zanieczyszczeń na obszarach przylegających do dróg związany z postępującym wzrostem natężenia ruchu tranzytowego i lokalnego na drogach wojewódzkich, na drogach powiatowych, w połączeniu z niewystarczającymi parametrami i złym stanem technicznym dróg),
- emisja przemysłowa, w tym także transgraniczna (napływ zanieczyszczeń z terenów przemysłowych, w tym także znajdujących się poza terenem gminy).

Stan sanitarny powietrza na terenie gminy kształtowany jest przede wszystkim przez emisję z indywidualnych gospodarstw domowych oraz przez emisję z dróg.

W obszarach sąsiadujących z drogami wzrastają stężenia zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw samochodowych, w tym dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, pyłów, dwutlenku siarki oraz związków ołowiu. Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi.

Oddziaływania te mają charakter stały.

11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego mogłoby zakłócać powstanie barier, które przegradzałyby korytarze ekologiczne i wywoływałyby brak łączności przestrzennej pomiędzy obszarami węzłowymi.

Największe liniowe bariery ekologiczne przecinające korytarze i ciągi ekologiczne oraz zakłócające ich prawidłowe funkcjonowanie stanowią przede wszystkim drogi, linie energetyczne oraz zwarta zabudowa. Wszystkie drogi jezdne mają negatywny wpływ na obszar, na którym się znajdują, co jest związane między innymi ze wpływem środków utrzymania nawierzchni drogi w okresie zimowym, spalinami lub naruszeniem szlaków migracyjnych fauny. Ewentualna rozbudowa liniowej infrastruktury komunikacyjnej może ograniczyć możliwości migracyjne fauny, a także stanowić zagrożenie dla ciągłości przestrzennej systemów ekologicznych w miejscach, w których układy drogowe krzyżują się z elementami sieci przyrodniczej, przyczyniając się do fragmentacji siedlisk i

powstawania izolowanych „wysp ekologicznych”. Utrudnia to przepływ materii, energii i informacji genetycznej pomiędzy węzłami, co z kolei skutkuje zakłóceniem równowagi ekologicznej i prowadzi do obniżenia sprawności funkcjonowania całego systemu przyrodniczego.

Intensywną rozbudowę układu osadniczego mogą odczuć najbardziej obszary o wysokich walorach przyrodniczych, wrażliwe na zanieczyszczenia zbiorowiska leśne lub roślinności łąkowej, znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie dróg. Ułatwiony dostęp komunikacyjny może skutkować także wzrostem intensywności penetracji naturalnych siedlisk. Rozwój systemów komunikacyjnych może spowodować wzrost presji turystycznej na obszary najcenniejsze przyrodniczo i atrakcyjne turystycznie, gdyż dotarcie do nich zostanie ułatwione.

W chwili obecnej nie obserwuje się istotnych zagrożeń dla zasobów przyrodniczych gminy, w tym przede wszystkim dla cennych przyrodniczo obszarów gminy, położonych w obszarze Natura 2000 oraz w obszarze użytków ekologicznych. W rejonach pozostałych obszarów gminy także nie zaobserwowano szczególniejszych zagrożeń zarówno dla flory, jak i fauny poza standardowymi zagrożeniami związanymi z użytkowaniem dróg, niską emisją zanieczyszczeń z gospodarstw domowych itp. Największym zagrożeniem dla flory i fauny hydrofilnej byłaby ingerencja w poziom wód gruntowych. Opadnięcie ich poziomu przesuszy dotychczas wilgotne podłoże, co uniemożliwi roślinom i zwierzętom o najwęższym spektrum siedliskowym przetrwanie w nowych, niesprzyjających warunkach. Znaczącym zagrożeniem dla równowagi biologicznej byłoby również ingerencja w naturalne funkcjonowanie lasów łęgowych stanowiących biologiczną obudowę cieków.

Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze stałym i długoterminowym.

11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem terenu pod różne formy zainwestowania mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych połączone z brakiem szacunku dla istniejącej szaty roślinnej oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie szaty roślinnej. Szczególnie istotne dla zachowania i poprawy walorów krajobrazowych omawianego obszaru będzie

kształtowanie zieleni towarzyszącej zabudowie, która powstanie w przyszłości.

11.6 Zagrożenia dla klimatu.

Pokrycie terenu, sposób użytkowania i uwilgocenie podłoża mają charakter czynników klimatu kształtujących jego charakter w mikroskali i w skali lokalnej, głównie poprzez wpływ na zmianę bilansu cieplnego podłoża. Lokalne czynniki rzutują na stan atmosfery bezpośrednio nad określonym rodzajem podłoża, rzadko tylko ich skutki są przenoszone na dalsze okolice. Roślinność oddziałuje bezpośrednio na klimat w mikroskali. Jednak lokalne oddziaływanie powoduje tylko niewielką modyfikację rezultatów działania czynników geograficznych i cyrkulacyjnych.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób negatywnych na klimat.

11.7 Hałas.

Wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu dotyczy przede wszystkim rejonów występowania działalności produkcyjnej i usługowej, dróg o dużym nasileniu ruchu i terenów kolejowych.

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

12. Ustalenia projektu zmiany studium.

W projekcie zmiany studium do ustaleń tekstowych studium tom II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin” wprowadzono następujące zmiany:

- zaktualizowano wszystkie przywołane w tekście studium podstawy prawne,
- zaktualizowano syntezę uwarunkowań wewnętrznych,
- zaktualizowano informacje o użytkach ekologicznych i pomnikach przyrody,
- wykreślono wszystkie ustalenia dotyczące lokalizacji elektrowni, turbin i farm wiatrowych,
- wprowadzono zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji,
- dodano ustalenia dotyczące lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł

- energii, w zakresie energii promieniowania słonecznego, w tym również o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW,
- dodano ustalenia dotyczące potrzeby ochrony wyznaczenia strefy ochrony pośredniej ujęcia wody w Kuczkowie,
  - dodano informację o prognostycznych i perspektywicznych obszarach piasków czwartorzędowych,
  - dodano ustalenia dla terenu UTS położonego w Seceminie w strefie ochrony konserwatorskiej ekspozycji obszarów zabytkowych i otoczenia zabytków - w zakresie nie dopuszczania lokalizacji zabudowy rekreacji indywidualnej, pól kempingowych, hoteli, ośrodków wczasowych i wypożyczynkowych. W terenie tym dopuszcza się urządzenia i obiekty budowlane związane ze sportem, rekreacją i turystyką wraz z uzupełniającymi usługami handlu i gastronomii. Wysokość obiektów lokalizowanych w tym terenie nie może powodować przysłonięcia ekspozycji obiektów zabytkowych, przy czym dopuszcza się lokalizację infrastruktury związanej z oświetleniem stanowiącej dominantę wysokościową,
  - wykreślono ustalenia dotyczące obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym,
  - zaktualizowano informacje i ustalenia studium dotyczące gospodarki wodno-ściekowej oraz kierunków rozwoju systemów zaopatrzenia w ciepło,
  - zaktualizowano informacje dotyczące obowiązujących planów miejscowych,
  - dodano rozdział 11. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany nr 1 studium.

Na rysunku 2 Kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące zmiany:

- wykreślono wszystkie oznaczenia dotyczące zasięgu terenu, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – turbiny wiatrowe,
- wykreślono wszystkie oznaczenia dotyczące zasięgu strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów,
- dodano nowe oznaczenia zasięgu terenu, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW – ogniwa fotowoltaiczne,
- na terenie miejscowości Secemin wyznaczono powiększenie terenu przeznaczanego na cele produkcyjno - usługowe (PU) w miejscu dotychczasowego terenu przeznaczonego dla usług turystyki, sportu i rekreacji (UTS) – o powierzchni 2,1 ha.
- w centralnej części miejscowości Secemin wyznaczono nowy teren przeznaczony dla usług turystyki, sportu i rekreacji (UTS) w miejscu dotychczasowego terenu przeznaczonego dla zieleni urządzonej (ZP),

dokonano korekty granic wyznaczonych w studium z 2015 r. terenów przeznaczonych dla zabudowy z uwagi na przeprowadzony bilans terenów zabudowy, w taki sposób, aby zasięg granic terenów zabudowy w studium był zgodny z zasięgiem ich granic określonym w obowiązujących planach miejscowych. Korekty granic obejmowały zarówno powiększenia terenów zabudowy wyznaczonych w dotychczasowych ustaleniach studium, jak i ich zmniejszenie – zgodnie z zasięgami granic tych terenów wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych.

Przeprowadzony bilans terenów zabudowy nie wykazał możliwości lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej, wielorodzinnej, zagrodowej, rekreacji indywidualnej) poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz poza terenami wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych. Na podstawie bilansu powstała możliwość wyznaczenia nowych terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej poza granicami obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz poza terenami wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych. Część tej rezerwy została wykorzystana w zmianie nr 1 studium poprzez wyznaczenie powiększenia terenu PU w Seceminie.

13. Identyfikacja oddziaływań związanych z planowanymi funkcjami obszaru.

Czynnik	Tereny, których dot. oddziaływanie	Technologia, możliwość wystąpienia oddziaływania	Prognozowane oddziaływanie i jego natężenie
Emisja zanieczyszczeń powietrza z systemów grzewczych	Tereny zabudowy	Wystąpi w stopniu słabym. Zaopatrzenie w energię ciepłą w oparciu o indywidualne lub grupowe źródła ciepła.	Nie wystąpią istotne zmiany. W dłuższej perspektywie możliwe ograniczenie niskiej emisji, poprzez dopuszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii za wyjątkiem elektrowni wiatrowych
Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	Tereny komunikacji i ich otoczenia	Wystąpi głównie w otoczeniu istniejących dróg.	oddziaływanie wystąpi wzdłuż istniejących dróg wojewódzkich i powiatowych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Emisja hałasu komunikacyjnego	Tereny komunikacji i tereny sąsiadujące	Wystąpi hałas komunikacyjny.	oddziaływanie wystąpi wzdłuż istniejących dróg wojewódzkich i powiatowych
Hałas związany z lokowanymi funkcjami	W szczególności tereny usług i zabudowy techniczno-produkcyjnej	Wystąpi	Oddziaływanie w stopniu słabym
Przekształcenie krajobrazu	Obszary zainwestowania	Wystąpi	Oddziaływanie w stopniu słabym
Przekształcenie walorów widokowych	Tereny zabudowy	Wystąpi.	Oddziaływanie w stopniu słabym. W niewielkim zakresie ograniczenie pola widoku zabudową.
Przekształcenie stosunków wodno-gruntowych	Obszary zainwestowania	Wystąpi wskutek wzrostu współczynnika odpływu (utwardzenie powierzchni)	Oddziaływanie umiarkowane, lecz ograniczone niewielkim przyrostem terenów przeznaczonych pod zabudowę w stosunku do terenów już zainwestowanych.
Zanieczyszczenia wód na skutek zrzutu ścieków	• Obszary zainwestowania	Nie wystąpi. Ścieki odprowadzane do kanalizacji gminnej lub tymczasowo do szczelnych bezodpływowych zbiorników z nakazem ich opróżniania i transportu ścieków taborem asenizacyjnym do stacji zlewnych lub do lokalnych oczyszczalni ścieków.	Zależnie od sprawności kanalizacji gminnej i urządzeń do oczyszczania ścieków
Ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu	Dachy, powierzchnie utwardzone	Wystąpi	Oddziaływanie umiarkowane, lecz ograniczone niewielkim przyrostem terenów przeznaczonych pod zabudowę w stosunku do terenów już zainwestowanych.
Likwidacja	Nowe tereny	Wystąpi	W granicach określonych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

powierzchni biologicznej czynnej	inwestycyjne		ustaleniami zmiany studium
Powstawanie odpadów komunalnych	Tereny zainwestowane	Wystąpi	Zależnie od sprawności gminnego systemu gospodarki odpadami
Powstawanie odpadów niebezpiecznych	Obiekty usługowe i zabudowa techniczno-produkcyjna	Nie wystąpi	W założeniu odpady niebezpieczne podlegają utylizacji wg przepisów odrębnych.

Zmiana studium generuje oddziaływania niemal na wszystkie komponenty środowiska. Będzie to związane z rodzajem wprowadzanych nowych funkcji oraz lokalizacji tych funkcji zarówno względem terenów cennych przyrodniczo, jak i terenów już zainwestowanych.

Większość oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe (tj. powierzchnię ziemi, rośliny, zwierzęta, zabytki i dobra kultury) będzie miała charakter bezpośredni, ale ich natężenie będzie bardzo zróżnicowane. Oddziaływanie pośrednie będzie dotyczyło wód (powierzchniowych i podziemnych), lecz będzie to oddziaływanie umiarkowane.

Słabym oddziaływaniami skumulowanym będą poddawani ludzie (w wyniku niewielkiego pogorszenia klimatu akustycznego), różnorodność biologiczna i powietrze. Oddziaływanie na krajobraz i powierzchnię ziemi będzie umiarkowane.

Przewidywane oddziaływania na środowisko planowanego zagospodarowania przedstawia poniższa tabela:

	rodzaj oddziaływania				czas			trwałość	
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
obszary Natura 2000				- / s			- / s	- / s	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

	rodzaj oddziaływania				czas			trwałość	
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
różnorodność biologiczna				- / s			- / s	- / s	
ludzie				- / s	- / s				- / s
zwierzęta	- / s						- / s	- / s	
rośliny	- / s						- / s	- / s	
woda		- / u					- / u	- / u	
powietrze				- / s		- / s		- / s	
powierzchnia ziemi	- / u						- / u	- / u	
krajobraz				- / u			- / u	- / u	
klimat	o	o	o	o	o	o	o	o	o
zasoby naturalne /zasoby kopalin/	+ / u					+ / u		+ / u	
zabytki	+ / u					+ / u		+ / u	
dobra materialne	+ / u					+ / u		+ / u	

Objaśnienia:

- o brak oddziaływań
- + pozytywne oddziaływania
- negatywne oddziaływania:
- /s słabe
- /u umiarkowane

/z znaczące – nie występuje

14. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

14.1 Zanieczyszczenie powietrza.

Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy jest w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji.

Realizacja ustaleń zmiany studium spowoduje lokalny wzrost natężenia ruchu na ulicach stanowiących obsługę komunikacyjną obszarów projektowanej zabudowy. W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstać także dodatkowe parkingi. Układ drogowy w rejonie planowanych inwestycji jest w stanie przenieść dodatkowy ruch.

Zakładany w projekcie zmiany studium nieznaczny wzrost terenów zabudowy w stosunku do stanu obecnego użytkowania terenów spowoduje, że natężenie ruchu w związku z obsługą komunikacyjną terenów istniejącej i nowoprojektowanej zabudowy będzie niewielkie, a jego wpływ na stan sanitarny powietrza pomijalnie mały.

Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego będą natomiast tereny zabudowy usługowej i produkcyjnej, z uwagi na większą, aniżeli w przypadku zabudowy mieszkaniowej, potrzebę obsługi komunikacyjnej.

Najbardziej prawdopodobnym zagrożeniem dla jakości powietrza atmosferycznego na analizowanym obszarze jest ruch kołowy o coraz większym natężeniu i uciążliwości wzdłuż dróg wojewódzkich, pełniących funkcję ruchu lokalnego oraz tranzytowego.

Z wyniku planowanej w ustaleniach studium realizacji projektowanej obwodnicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 786 nastąpi eliminacja ruchu tranzytowego o znaczeniu regionalnym z centralnych obszarów miejscowości Secemin. Oczekuje się, że wprowadzenie nowych rozwiązań komunikacyjnych związanych z budową obwodnicy, jak również modernizacja istniejących dróg (np. poszerzenia pasów ruchu, wprowadzenie nawierzchni asfaltowych, zieleni izolacyjnej, ekranów) ograniczy niekorzystny wpływ ruchu kołowego na środowisko.

Projekt zmiany studium nie wprowadza nowego zagospodarowania związanego z infrastrukturą drogową i parkingami, zagrożenie dla jakości powietrza nie będzie więc większe od tego, które

wynika z kierunków zagospodarowania terenu ustalonego w dotychczas obowiązującym studium.

Działalność usługowa i produkcyjna może być związana z powstawaniem różnorodnych zanieczyszczeń i ich emisją do powietrza atmosferycznego.

W obszarach objętych opracowaniem działalność produkcyjna i usługowa będzie prowadzona przede wszystkim w obszarach produkcyjno-usługowych PU. W projekcie zmiany studium wyznaczone zostały dwa nowe obszary produkcyjno-usługowe PU. Obszary te znajdują się w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej, w Seceminie. Zgodnie z ustaleniami studium w obszarach PU znajdujących się w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej (MN, MNU) nie dopuszcza się prowadzenia uciążliwej działalności produkcyjno - usługowej, rozumianej jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska. Ponadto działalność ta nie może powodować przekraczania, określonych w przepisach odrębnych, dopuszczalnych poziomów szkodliwych lub uciążliwych oddziaływań na środowisko poza działkę lub teren, do którego wykonujący tę działalność posiada tytuł prawny.

W zmianie studium wyznaczone też zostały tereny zabudowy usługowej U, w których obowiązuje zakaz lokalizacji funkcji, które kwalifikują się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Wyznaczone w zmianie studium obszary zabudowy usługowej i produkcyjno-usługowej są niewielkie powierzchniowo. Obszary PU stanowią powiększenie wyznaczonego już obszaru o tej funkcji. Skutkiem funkcjonowania nowych obiektów usługowych i produkcyjnych nie będzie więc istotny wzrost natężenia ruchu samochodowego w stosunku do stanu obecnego, z tego też względu nie prognozuje się zauważalnego pogorszenia stanu zanieczyszczenia powietrza.

W chwili obecnej istniejące obiekty produkcyjne nie stanowią źródła ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Studium zawiera ustalenia dotyczące zasad ochrony powietrza, które na etapie opracowywania przedmiotowej zmiany studium podlegały korekcie tylko w zakresie wykluczenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych. Jako główne zadania mające na celu poprawę jakości powietrza określono:

- dążenie do ograniczenia niskiej emisji powstającej w wyniku pozyskiwania energii cieplnej w oparciu o indywidualne paleniska m.in. poprzez:
  - o stosowanie połączeń do lokalnych sieci ciepłowniczych, w przypadku zaistnienia takiej możliwości,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- wspieranie inwestycji polegających na modernizacji systemów grzewczych,
- promowanie wykorzystywania do celów grzewczych paliw o możliwie najmniejszej uciążliwości dla czystości powietrza,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii dla potrzeb zaopatrzenia w ciepło (np. energia słoneczna, biomasa);
- zmniejszenie zużycia energii poprzez termomodernizację budynków;
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego m.in. poprzez:
  - poprawę funkcjonowania transportu zbiorowego,
  - tworzenie ułatwień dla ruchu pieszego i rowerowego (budowa chodników i ścieżek rowerowych w obszarach o zwartej zabudowie),
  - powiększanie, gdy to możliwe, zasięgu terenów zielonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego m.in. poprzez: obowiązek instalowania urządzeń na emitorach w zakładach przemysłowych, tworzenie pasów zieleni otaczającej zakłady przemysłowe;
- prowadzenie monitoringu jakości powietrza;
- zwiększanie ekologicznej świadomości społeczeństwa.

Zmiany jakie zostały wprowadzone do studium w stosunku do istniejącego stanu zagospodarowania terenów w zakresie obszarów produkcyjnych i usługowych są niewielkie, dlatego też można prognozować, że działalność usługowa i produkcyjna prowadzona na obszarze gminy nie przyczyni się do znacznego zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Ewentualna budowa lokalnych kotłowni wiąże się z powstawaniem zanieczyszczeń. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw do celów grzewczych są:

- dwutlenek siarki,
- tlenek węgla,
- dwutlenek azotu

– pyły.

Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Ustalenia studium zawierają już regulacje mające na celu ochronę jakości powietrza atmosferycznego. Należy przy tym wskazać również na ustalenia zmiany studium, które dotyczą dopuszczenia lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących wyłącznie energię promieniowania słonecznego, w tym również o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii pozwoli na redukcję emisji zanieczyszczeń, które towarzyszą produkcji energii przez źródła konwencjonalne.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku świadczenia usług i produkcji. W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany te nie spowodują znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

Pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę należy określić jako nieznaczne. Nowe przepisy i standardy z zakresu ochrony środowiska, jak też obecnie stosowane rozwiązania techniczne w zakresie systemów energetycznych i zmniejszająca się energochłonność budynków mają wymierne skutki w zakresie sukcesywnego ograniczania negatywnego wpływu inwestycji na jakość powietrza atmosferycznego, wynikającego z niskiej emisji.

W efekcie można się spodziewać utrzymania sumarycznego zapotrzebowania na energię i związanej z tym emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w wyniku równoważenia wzrostu zapotrzebowania na energię w wyniku zabudowy nowych terenów inwestycyjnych, poprzez termomodernizację istniejącej zabudowy i modernizację istniejących instalacji.

14.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.

Cały obszar Gminy położony jest na terenie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych - GZWP Nr 408 „Niecka Miechowska część NW” i GZWP Nr 409 „Niecka Miechowska część SE”.

Z uwagi na położenie obszaru gminy w granicach GZWP ustalenia studium zawierają zapisy dotyczące prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami. Ochronie wód powierzchniowych i podziemnych mają również zapisy zawarte w ustaleniach przedmiotowej zmiany studium, dotyczące terenu ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych w Kuczkowie.

Na obszarze projektowanego terenu ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych w Kuczkowie może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, na podstawie art. 130 ustawy Prawo Wodne (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.).

Projekt zmiany studium nie wprowadza żadnych ustaleń, które uniemożliwiłyby wprowadzenie ww. ograniczeń. W obszarze projektowanego terenu ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych w Kuczkowie projekt zmiany studium nie wprowadza żadnych zmian w stosunku do dotychczasowych ustaleń obowiązującego studium.

Realizacja ustaleń zmiany studium wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- lokalnych zmian stosunków wodnych – zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją oraz obniżenia zwierciadła wód gruntowych na skutek prowadzenia koniecznych prac ziemnych i budowlanych,
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

W wyniku zabudowy części terenów oraz rozbudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wzrasta poziom drenażu, jak również dochodzi do uszczelnienia powierzchni, które powoduje zmniejszenie infiltracji i retencji gruntowej oraz zasilania wód podziemnych w stosunku do stanu obecnego.

Obecnie trudno jest jednak określić, jak intensywne będzie docelowe zagospodarowanie i ile powierzchni zostanie uszczelnione, trudno jest więc prognozować skalę oddziaływań. Należy jednak w tym miejscu wskazać na niewielki przyrost powierzchni nowych terenów zabudowy wyznaczonych w zmianie studium w stosunku do aktualnego przeznaczenia, zgodnego z obowiązującymi planami.

Zapisy, które już są zawarte w ustaleniach studium, co do których na etapie opracowania niniejszej zmiany studium nie wprowadzono żadnych korekt, zawierają obowiązek zachowania określonej wielkości powierzchni biologicznie czynnej, zróżnicowane w zależności od strefy i rodzaju zabudowy. Ustalenia te pozwolą na zachowanie lokalnej retencji oraz ciągłości korytarzy ekologicznych.

Ustalenia studium zawierają jednoznaczne regulacje w zakresie gospodarki ściekowej – sanitarnej i deszczowej:

- wymóg rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwartej zabudowy wiejskiej;
- budowę mechaniczno - biologicznych oczyszczalni ścieków, które obsługiwałyby kilka miejscowości w zakresie odbioru nieczystości;
- w miejscowościach nie objętych kanalizacją zbiorczą dopuszcza się realizację przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych bezodpływowych zbiorników;
- wywóz nieczystości z szamb do oczyszczalni ścieków, za pośrednictwem wyspecjalizowanych firm;
- w zakresie ochrony ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych zakazuje się prowadzenia gospodarki ściekowej, w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu parametrów stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych określonych przepisami z zakresu ustawy Prawo wodne;
- nieczystości pochodzenia zwierzęcego z budynków inwentarskich powinny być gromadzone w dostosowanych do tego zbiornikach;
- odprowadzanie ścieków z zakładów przemysłowych powinno się odbywać w oparciu o rozwiązania indywidualne, zgodne z wymogami przepisów odrębnych.

Wody deszczowe z połaci dachowych traktowane są jako wody czyste, niewymagające stosowania jakichkolwiek urządzeń podczyszczających. Natomiast charakterystycznymi wskaźnikami zanieczyszczenia ścieków deszczowych z terenów komunikacji jest zawiesina i substancje ropopochodne; stężenie zanieczyszczeń jest w głównej mierze uzależnione od natężenia ruchu.

Wody opadowe z terenów zabudowy mieszkaniowej z uwagi na niewielkie natężenie ruchu i jego strukturę (wyłącznie pojazdy klasy lekkiej) nie będą stanowić zagrożenia dla jakości środowiska gruntowo – wodnego. Korzystnym rozwiązaniem w aspekcie bilansu wodnego terenu oraz reżimu odbiorników jest stosowanie nawierzchni przepuszczalnych i odprowadzanie wód opadowych na tereny zielone lub ich czasowe magazynowanie, a następnie wykorzystanie dla pielęgnacji terenów zieleni.

W ustaleniach studium zawarte są zapisy dotyczące funkcjonowaniu systemu odprowadzania ścieków deszczowych, które na etapie sporządzania niniejszej zmiany studium, nie podlegały korektom:

- rozbudowa i modernizacja systemu rowów odwadniających;
- dopuszcza się odprowadzanie ścieków deszczowych do gruntu i wód powierzchniowych na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
- postuluje się budowę urządzeń podczyszczających ścieki deszczowe, a także niewielkich zbiorników retencyjnych lokalizowanych w miejscach zrzutów ścieków deszczowych do wód powierzchniowych i gruntu;
- sposób odprowadzania wód deszczowych powinien wykluczać ich stagnację, niekontrolowany wpływ do odbiorników oraz na tereny przyległe.

W przypadku terenów, na których prowadzona będzie działalność usługowa i produkcyjna, odprowadzanie wód deszczowych zależne będzie od specyfiki przedsięwzięcia i natężenia koniecznej obsługi komunikacyjnej. Na terenie gminy Secemin nie występuje zbiorczy system odprowadzania wód deszczowych. Wody opadowe odprowadzane są bezpośrednio do gruntu. Wody opadowe z większości dróg publicznych odprowadzane są do rowów odwadniających a następnie kierowane do lokalnych rzek, cieków lub zbiorników wodnych. Wody opadowe odprowadzane w ten sposób nie są podczyszczane. Wraz z przebudową drogi wojewódzkiej nr 786 zakłada się wyposażenie jej w kompleksowy system odwadniający.

Projekt zmiany studium nie wprowadza nowego zagospodarowania związanego z infrastrukturą drogową i parkingami, zagrożenie dla jakości wód związane z odprowadzaniem wód opadowych i roztopowych nie będzie więc większe od tego, które wynika z kierunków zagospodarowania terenu ustalonego w dotychczas obowiązującym studium.

Ustalenia studium w zakresie wyposażenia terenów przeznaczonych do zainwestowania w kanalizację sanitarną i deszczową, jak również ustalenia dot. modernizacji i rozbudowy istniejących systemów przyczynią się do uregulowania gospodarki wodno – ściekowej na analizowanym obszarze, poprzez ograniczenie zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podskórnych przez ścieki.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy Prawo wodne, w tym Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311). Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z

dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę niewielki przyrost powierzchni projektowanych terenów zabudowy w stosunku do obecnej powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę, można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie nastąpi znaczący wzrost ilości ścieków. Skutki realizacji ustaleń studium dla jakości wód podskórnych i podziemnych nie będą znaczące.

Szczególne znaczenie dla ochrony stosunków wodnych terenu ma zapewnienie efektywnie funkcjonujących terenów zieleni, regulujących obieg wody poprzez retencję gruntową i utrzymujących równowagę wodną w glebie oraz pełniących funkcję ochronną (filtr biologiczny) jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Przeznaczenie terenów pod zabudowę usługową i techniczno-produkcyjną wiąże się z powstawaniem odpadów, głównie komunalnych, powstających w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. Nie wyklucza się również powstawania odpadów niebezpiecznych, związanych z prowadzoną działalnością. Firmy, które będą wytwarzać odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne w znacznych ilościach, określonych w ustawie o odpadach, zobowiązane są do uzyskania stosownych pozwoleń właściwych organów administracji. Unieszkodliwienie odpadów poprodukcyjnych, w tym odpadów niebezpiecznych, winno odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi nastąpi wzrost ilości odpadów poddawanych procesom odzysku lub unieszkodliwiania. Proces ten przyczyni się znacząco do ograniczenia zagrożeń dla środowiska.

Zastosowanie w pierwszej kolejności systemu selektywnej zbiórki odpadów "u źródła" oraz odzysku, a następnie unieszkodliwianie odpadów, przyczyni się w znacznym stopniu do ograniczenia ujemnych skutków realizacji ustaleń zmiany studium na środowisko.

Studium zawiera ustalenia dotyczące selektywnej zbiórki odpadów z dążeniem do segregacji u źródła ich powstania. Zgodnie ze studium punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych powinny być łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców gminy, należy również dążyć do podniesienia świadomości społecznej mieszkańców w ramach edukacji ekologicznej, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów oraz ich selektywnej zbiórki. Można założyć, że przyjęty w gminie system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

Rozwiązaniami mającymi na celu ochronę gleb i wód przed zanieczyszczeniem jest np. selektywne magazynowanie odpadów w sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem tj. np. w

przystosowanych do tego celu kontenerach z zamykanymi otworami wrzutowymi lub w sposób zabezpieczający przed pyleniem, rozwiewaniem lub w inny sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem, szczególnie w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie zmiany studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji jego ustaleń.

14.3 Ochrona powierzchni ziemi.

W obszarze opracowaniem nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, stąd warunków ochrony w tym zakresie nie wprowadzono do projektu zmiany studium.

Zbadanie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi nastąpi na etapie sporządzania projektu budowlanego.

14.4 Udokumentowane złoża kopalin.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują tereny i obszary górnicze. Występują natomiast trzy obszary udokumentowanych złóż kopalin:

- złoża piasków kwarcowych Żeliszawice,
- złoża piasków kwarcowych Miny Czarnca,
- złoża kruszyw naturalnych Nadolnik.

W granicach ww. złóż na etapie opracowywania przedmiotowej zmiany studium nie wprowadzono żadnych zmian w zagospodarowaniu terenu.

Złoża te podlegają ochronie na podstawie ustawy prawo geologiczne i górnicze. Poszukiwanie i rozpoznawanie kopalin oraz ich eksploatacja na terenie gminy może się odbywać na podstawie stosownych koncesji, po spełnieniu wymogów określonych przepisami odrębnymi. Aktualne ustalenia studium nie wprowadzają ograniczeń w zakresie możliwości wykorzystania ww. kopalin.

14.5 Hałas i wibracje.

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska rozróżnienie terenów o różnych dopuszczalnych poziomach hałasu powinno zostać wykonane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Realizacja ustaleń zmiany studium może się wiązać z powstaniem nowych źródeł emisji hałasu.

Największym źródłem hałasu w rejonie obszaru objętego opracowaniem jest ruch samochodów na istniejących drogach głównych, wojewódzkich.

Ograniczenie emisji hałasu w istniejących układach komunikacyjnych i zabudowy jest trudne do osiągnięcia, gdyż lokalizacja terenów zabudowy chronionej w bezpośrednim otoczeniu tras komunikacyjnych w znacznym stopniu ogranicza możliwości ich ochrony akustycznej. Uwarunkowania lokalizacyjne na badanych terenach w szczególności bliskość zabudowań często utrudnia wykonanie ekranów akustycznych, czy też izolacyjnych pasów zieleni. Istotny wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego ma także nawierzchnia drogi. Minimalizacji emisji hałasu komunikacyjnego służyć może także budowa ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych, gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych, obsad zielenią izolacyjną i towarzyszącą w postaci dekoracyjnych drzew i krzewów, odpornych na zanieczyszczenia komunikacyjne.

Do obniżenia uciążliwości hałasu komunikacyjnego w miejscowości Secemin może przyczynić się realizacja obwodnicy drogi wojewódzkiej. Projekt zmiany studium podtrzymuje w tym zakresie dotychczasowe ustalenia studium, wprowadzając jedynie niewielką korektę przebiegu obwodnicy dostosowując jej przebieg do przebiegu wyznaczonego w obowiązującym planie miejscowym. W związku z realizacją obwodnicy należy się spodziewać zmniejszenia natężenia ruchu tranzytowego na tej drodze. Budowa obwodnicy może więc pozytywnie przyczynić się do obniżenia hałasu w terenach zabudowy centralnej części miejscowości, w rejonie istniejącego przebiegu drogi krajowej. Z pewnością do ograniczenia uciążliwości komunikacyjnej przyczyni się również modernizacja dróg i ulic oraz budowa nowych tras komunikacyjnych, przy stosowaniu nawierzchni właściwych dla rzeczywistej prędkości pojazdów.

Obowiązujące studium zawiera ustalenia dotyczące kierunków podejmowanych działań w celu zapewnienia ochrony przed hałasem. Ustalenia te nie podlegały korektom na etapie opracowania przedmiotowej zmiany studium. Ustalenia te zawierają następujące kierunki działań:

- w zakresie zmniejszenia uciążliwości komunikacyjnych:
  - działania realizacyjne polegające na: przebudowie i modernizacji dróg, wyeliminowaniu przejazdów przez centrum miejscowości uciążliwych akustycznie pojazdów ciężkich (budowa obwodnicy Secemina w ciągu drogi wojewódzkiej nr 786), rozwoju komunikacji publicznej, rozwoju ekologicznych form transportu (budowa ścieżek rowerowych),
  - działania techniczne polegające na: stosowaniu cichych nawierzchni jezdni, wymianie okien na dźwiękoszczelne,

- działania organizacyjne polegające na: ograniczeniu możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do dróg wojewódzkich i linii kolejowych; powiększaniu terenów zielonych wzdłuż dróg;
- w zakresie zmniejszenia uciążliwości pozostałych elementów:
  - ograniczenie uciążliwości prowadzonej działalności,
  - ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy na terenach przyległych do obiektów stanowiących źródło wzmożonego poziomu hałasu.

Potencjalnym źródłem hałasu będą natomiast wyznaczone w zmianie studium obszary usługowe U oraz produkcyjno-usługowe PU, z uwagi na większą, aniżeli w przypadku zabudowy mieszkaniowej, potrzebę obsługi komunikacyjnej.

Źródłem ponadnormatywnego hałasu może być również działalność produkcyjna. W zmianie studium wyznaczone zostały dwa obszary produkcyjno-usługowe, stanowiące powiększenie wyznaczonego już obszaru o tej funkcji. Wyznaczone w zmianie studium nowe obszary usługowe są niewielkie powierzchniowo i stanowią uzupełnienie zabudowy już istniejącej. Ustalenia studium zawierają zapisy dotyczące ograniczenia uciążliwości działalności produkcyjnej, w tym zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, a także zakaz przekraczania, określonych w przepisach odrębnych, dopuszczalnych poziomów szkodliwych lub uciążliwych oddziaływań na środowisko poza działkę lub teren, do którego wykonujący tę działalność posiada tytuł prawny. Studium ustala też obowiązek urządzenia pomiędzy sąsiadującymi ze sobą terenami PU i MNU pasów izolacyjnych zwartej zieleni o szerokości minimum 10 m. Biorąc pod uwagę te ustalenia można prognozować, że skutkiem funkcjonowania nowych obiektów usługowych i produkcyjnych nie będzie więc istotny wzrost uciążliwości akustycznych w tym obszarze.

Lokalizacja instalacji fotowoltaicznych może być związana z emisją hałasu, jednak nie przewiduje się, żeby hałas ten był ponadnormatywny. Same panele fotowoltaiczne nie powodują żadnego hałasu. Źródłem hałasu może być natomiast infrastruktura towarzysząca, transformatory, inwertery i ewentualne linie elektroenergetyczne. Inwerter wytwarza dźwięk o głośności ok. 18-25 dB. To znaczy, że bezpośrednio przy inwerterze słychać szum o natężeniu zbliżonym do ludzkiego szepotu. Inwertery dużych farm fotowoltaicznych są znacznie głośniejsze i dlatego montowane są w oddzielnych pomieszczeniach, które stanowią osłonę akustyczną, zmniejszającą poziom emitowanego hałasu. Rejony wskazane w studium dla lokalizacji instalacji fotowoltaicznych w większości znajdują się w sąsiedztwie istniejących sieci elektroenergetycznych średnich napięć, w związku z tym nie

przewiduje się, że zaistnieje konieczność budowy znaczącej ilości dodatkowej infrastruktury energetycznej.

Ewentualna uciążliwość związana z emisją hałasu przez zakłady przemysłowe, a także urządzenia towarzyszące instalacjom fotowoltaicznym może być ograniczona lub wyeliminowana przez:

- realizację nasadzeń zieleni izolacyjną,
- kontynuację stosowania w procesach produkcyjnych i eksploatacyjnych urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu,
- odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich stosunkowo niewielkie wymiary, istnieje wiele prostych możliwości ograniczenia emisji do środowiska przez zastosowanie skutecznych rozwiązań technicznych takich jak: tłumiki, obudowy dźwiękochłonne, zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian czy stolarki okiennej pomieszczeń, w których pracują hałasujące maszyny.

Przy zastosowaniu ww. sposobów ograniczenia lub eliminacji uciążliwości hałasu związanego z działalnością usługową i produkcyjną, mając przy tym na uwadze prognozowane nieznaczne pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie pojawi się możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych w zakresie hałasu i zanieczyszczeń.

14.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropogeniczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wyładowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elektromagnetyczne Słońca), a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecznictwie, diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne. Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mogą mieć istotny wpływ na środowisko są instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Realizacja ustaleń zmiany studium może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego,

uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera podstawowe regulacje prawne, dotyczące ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z art. 121 tej ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska przez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do wartości dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Projektant i użytkownik urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne ma obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków eliminujących zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Przez tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozumie się tereny, dla których taką funkcję przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Na terenach, które zostaną przeznaczone w planie na cele zabudowy jednorodzinnej będzie mogła powstawać infrastruktura telekomunikacyjna o nieznacznym oddziaływaniu, w rozumieniu art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 884).

W obszarze objętym opracowaniem wyznaczone zostały obszary IT, w których są już zlokalizowane stacje bazowe telefonii komórkowej.

Na pozostałych terenach będą mogły powstawać instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne. W zależności od rodzaju przedsięwzięcia określonego rozporządzeniem z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) na etapie lokalizacji oraz budowy tego rodzaju obiektów inwestor jest lub może być zobowiązany przez odpowiedni organ ochrony środowiska do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól

elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji. Poziom pól elektromagnetycznych nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach szczególnych, przy czym inne poziomy pól elektromagnetycznych obowiązują dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, a inne dla pozostałych terenów - jak dla miejsc dostępnych dla ludzi.

W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstawać urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, w tym także o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego dla instalacji fotowoltaicznej będą: stacje transformatorowe, linie średniego napięcia oraz przepływ prądu w przewodniku paneli fotowoltaicznych.

Instalacja fotowoltaiczna wytwarza stałe pole magnetyczne, ponieważ w wyniku przepływu prądu w przewodniku, tworzy się wokół niego pole magnetyczne. Wartość natężenia pola magnetycznego w powietrzu dla instalacji modułów fotowoltaicznych, to zgodnie z dostępnymi opracowaniami zaledwie ułamek naturalnego promieniowania magnetycznego ziemi oraz jeszcze mniejszy ułamek dopuszczalnego poziomu wg Rozporządzenia Ministra Środowiska. Pole modułów fotowoltaicznych nie ma najmniejszego wpływu elektromagnetycznego na otaczające środowisko oraz ludzi.

Rejony wskazane w studium dla lokalizacji instalacji fotowoltaicznych w większości znajdują się w sąsiedztwie istniejących sieci elektroenergetycznych średnich napięć, w związku z tym nie przewiduje się, że zaistnieje konieczność budowy znaczącej ilości dodatkowej infrastruktury energetycznej.

W obszarze objętym opracowaniem występują napowietrzne linie wysokiego i średniego napięcia. Obowiązujące już ustalenia studium zawierają zapisy dotyczące ochrony przed promieniowaniem niejonizującym. Wyznaczono strefy potencjalnego przekroczenia dopuszczalnego poziomu promieniowania elektromagnetycznego od napowietrznych linii elektroenergetycznych. Od linii elektroenergetycznych niskiego napięcia ustalono strefę o szerokości 3 m (1,5 m od osi symetrii linii), od linii elektroenergetycznych średniego napięcia ustalono strefę o szerokości 15 m (7,5 m od osi symetrii linii), od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV ustalono strefę o szerokości 40 m (20 m od osi symetrii linii), od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 220 kV ustalono strefę o szerokości 50 m (25 m od osi symetrii linii).

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Mając na względzie istniejące regulacje prawne, wymagające zachowania odpowiednich stref bezpieczeństwa dla stałego pobytu ludzi, można przewidywać, że promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

14.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pojęcie poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska albo prowadzące do powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2016 poz. 138) określa rodzaje i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Ustalenia studium zawierają wiele ograniczeń w zakresie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Ww. ustalenia studium można traktować jednocześnie jako ograniczenia dla lokalizacji zakładów, które mogłyby być zakwalifikowane jako zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR) i zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR).

W obszarze objętym opracowaniem ewentualnym zagrożeniem dla środowiska mogą być również wypadki komunikacyjne i awarie pojazdów przewożących tranzytem materiały niebezpieczne.

W związku z obciążeniem komunikacyjnym dróg wojewódzkich nie można również wykluczyć awarii związanej z wypadkami komunikacyjnymi pojazdów ciężarowych, transportujących materiały niebezpieczne. Zarządcy drogi są zobowiązani do stałego monitorowania i kontroli tras przejazdu samochodów przewożących substancje niebezpieczne, tak by nie przebiegały one przez tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej i obszary cenne przyrodniczo.

W wyniku różnych czynników występuje także możliwość uszkodzenia instalacji energetycznych, ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych. Awaryjne tych urządzeń mogą utrudnić funkcjonowanie gospodarstw domowych i zakładów pracy, mogą sparaliżować komunikację, czy też prowadzenie działań ratowniczych.

W obszarze gminy nie występuje obecnie sieć gazowa. W przypadku realizacji tej sieci wymagania dotyczące odległości projektowanych obiektów budowlanych od gazociągów, a także warunki

realizacji infrastruktury technicznej oraz nasadzeń roślinności określają przepisy odrębne.

14.8 Klimat.

Realizacja ustaleń zmiany studium wydaje się mieć niewielki wpływ na klimat obszaru opracowania, jak również na lokalne warunki klimatyczne. Z uwagi na istniejące zainwestowanie terenu, nieznaczny wpływ o miejscowym zasięgu wystąpi w nowych obszarach wskazanych pod zainwestowanie, a zwłaszcza pod tereny nowej zabudowy. W najbliższym sąsiedztwie zabudowy i dużych powierzchni o utwardzonej nawierzchni (drogi, parkingi) należy oczekiwać wzrostu średnich temperatur i spadku wilgotności powietrza.

Kształtowaniu właściwych warunków przewietrzania terenu, szczególnie w związku z wprowadzeniem źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń pyłowo – gazowych służyć będą tereny zieleni towarzyszącej zabudowie, poprzez dynamizowanie ruchów pionowych powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni pozwolą również na regenerację powietrza, pełniąc funkcję biologicznego filtra. Podsumowując, nie należy oczekiwać niekorzystnych zmian mikro- i mezo klimatu analizowanego obszaru.

14.9 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego.

Zgodnie z ustaleniami projektu zmiany studium w obszarze gminy zostały zaprojektowane nowe obszary zabudowy, wyznaczone na zasadzie uzupełnienia istniejącego układu osadniczego. Większość wyznaczonych w studium obszarów zabudowy sąsiaduje z terenami zabudowy wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych. Wyjątek stanowią ujęte w zmianie studium obszary zabudowy istniejącej, które nie były ujęte w poprzednich opracowaniach planistycznych.

Ustalenia studium zawierają już szczegółowe wytyczne w odniesieniu do parametrów i wskaźników kształtowania poszczególnych rodzajów zabudowy oraz zagospodarowania terenu, aby zapewnić właściwe „wkomponowanie” nowych inwestycji w przestrzeń wsi. Parametry te zostały określone dla poszczególnych rodzajów zabudowy.

Nowo projektowane obszary zabudowy stanowią kontynuację lub uzupełnienie istniejącej zabudowy, co w efekcie pozwoli na racjonalne zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni. W celu ochrony walorów krajobrazowych obszaru należy dbać o przestrzeganie zasad ładu przestrzennego w zakresie rozplanowania układu komunikacyjnego, linii zabudowy, kompozycji zieleni, a także dostosowania skali i formy nowo projektowanej i modernizowanej zabudowy do już istniejącej, w zakresie rozplanowania, skali i bryły i użytych materiałów. Obiekty usługowe i produkcyjne, adaptowane i noworealizowane dla zminimalizowania negatywnych skutków, winny się charakteryzować

dbałością o estetykę zagospodarowania terenu (rozwiązania w zakresie brył obiektów i detalu architektonicznego, materiały wykończeniowe, kolorystyka, zagospodarowanie otoczenia).

W ustaleniach zmiany studium wykluczono możliwość lokalizacji wszelkich turbin wiatrowych. Ustalenia zmiany studium dopuszczają natomiast lokalizację w wyznaczonych obszarach urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących wyłącznie energię promieniowania słonecznego, w tym również o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii.

Ewentualna lokalizacja systemów fotowoltaicznych nie wpłynie na pogorszenie stanu środowiska naturalnego. Systemy te nie stanowią źródła zanieczyszczeń emitowanych do środowiska.

Działanie systemów fotowoltaicznych nie powoduje emisji gazów, produkcji odpadów i nie powoduje bezpośredniego zagrożenia zdrowia ludzi. Przedsięwzięcia tego rodzaju nie będą stanowiły uciążliwości zarówno w fazie realizacji, jak też w fazie eksploatacji. Bezpośrednie oddziaływania będą miały zasięg lokalny i ograniczą się do terenu, na którym prowadzone będą prace budowlane. Inwestycja w zakresie lokalizacji instalacji fotowoltaicznej nie będzie wymagała prac gruntowych odbiegających od standardowych prac wykonywanych dotychczas w ramach prac rolnych. Nie przewiduje się też budowy dróg dojazdowych i placów, niwelacji terenu oraz przemieszczania mas ziemnych. Instalacje fotowoltaiczne nie będą stanowić dominanty wysokościowej ani krajobrazowej. Wysokość instalacji fotowoltaicznej przeważnie nie przekracza wysokości budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Analizując wpływ planowanych inwestycji na walory krajobrazowe należy zwrócić uwagę na fakt, że zabudowa systemami fotowoltaicznymi może stanowić ingerencję w krajobraz na określony okres czasu np. na około 25 lat. Po demontażu urządzeń i rekultywacji terenu krajobraz powróciłby do stanu pierwotnego i byłby w takim samym stanie dostępny dla kolejnych pokoleń.

W projekcie zmiany studium zawarto zapis, że strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związane z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW nie mogą wykroczyć poza granicę terenów przewidzianych dla lokalizacji ogniw fotowoltaicznych. Oznacza to, że oddziaływanie tych urządzeń będzie się ograniczać do oznaczonego na rysunku Studium obszaru, na którym rozmieszczone mogą być urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW - ogniwa fotowoltaiczne.

Biorąc pod uwagę zapisy zmiany studium oraz po przeanalizowaniu istotnych cech krajobrazu na analizowanym terenie można wnioskować o braku negatywnego oddziaływania na ten element

środowiska przyrodniczego.

14.10 Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Przez gminę Secemin przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym: lądowy korytarz migracyjny - Korytarz Południowo-Centralny (KPdC), krajowy korytarz ekologiczny związany z dolinami rzecznyymi.

Projekt zmiany studium nie wprowadza w obrębie ww. korytarzy żadnych zmian, które mogłyby wpłynąć w sposób niekorzystny na funkcjonowanie tych obszarów.

Niekorzystny wpływ nowoprojektowanych terenów zabudowy na środowisko będzie polegał na nieznacznym zmniejszeniu powierzchni biologicznie czynnej. Nowe tereny przeznaczone pod zainwestowanie w projekcie zmiany studium z racji swej niewielkiej powierzchni nie wpłyną w istotny sposób na funkcjonowanie korytarza oraz na spójność obszarów chronionych.

Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych na terenie gminy Secemin jest realizowana poprzez objęcie określonych obszarów i obiektów ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 916). Formami ochrony przyrody, występującymi w granicach gminy Secemin, są: Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Górnej Pilicy (PLH260018), użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody.

W ustaleniach zmiany studium zaktualizowano wszystkie podstawy prawne w zakresie przepisów obowiązujących dla ww. form ochrony przyrody.

Pozostałe obszary gminy położone poza istniejącymi i projektowanymi formami ochrony przyrody, w rejonach przeznaczonych pod nowe zainwestowanie charakteryzują się większym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Wynika to z faktu, że nowe obszary zabudowy zostały wyznaczone w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy, najczęściej jako ich poszerzenia, albo nowe tereny zabudowy usytuowane wzdłuż istniejących dróg. Tereny zabudowy wyznaczone w zmianie studium będą obsługiwane przez istniejącą sieć dróg. Nie projektuje się żadnych dróg, które mogłyby stanowić bariery dla przyrody ożywionej.

Obszary, w których w ustaleniach przedmiotowej zmiany studium wprowadza się zmiany w stosunku do dotychczasowych ustaleń studium, nie zawierają elementów o nadzwyczajnie wysokich walorach przyrodniczych, stanowią je bowiem w dużej mierze fitocenozy pochodzenia antropogenicznego, to jest agrocenozy i tereny zieleni towarzyszące terenom zainwestowanym. W przypadku kompleksów znajdujących się w granicach terenów zainwestowanych proces dalszego ich zabudowania nie wpłynie negatywnie na stan różnorodności biologicznej.

Projekt zmiany studium zakłada nieznaczny wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Projektowane w zmianie studium nowe obszary zabudowy znajdują się w rejonie istniejącego osadnictwa, stąd też można stwierdzić, że ustalony w zmianie studium wzrost powierzchni terenów zabudowy nie będzie znacząco oddziaływał na świat roślin i zwierząt.

Nowe obszary zabudowy stanowią kontynuację i uzupełnienie istniejącego układu osadniczego. Projektowane tereny zabudowy nie spowodują powstania barier ekologicznych, nie ograniczą możliwości migracyjnych zwierząt i nie powodują przerwania ciągłości terenów otwartych.

W projekcie zmiany studium wyznaczono tereny przewidziane dla lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW - ogniw fotowoltaicznych. Wyznaczone obszary obejmują swoim zasięgiem:

- tereny produkcyjno - usługowe położone w Seceminie (na wschód od drogi wojewódzkiej nr 795) oraz oddalone na zachód od miejscowości Secemin,
- tereny wyznaczone w zmianie nr 1 studium, oznaczone na rysunku symbolem graficznym przede wszystkim na wskazanych obszarach terenów rolnych, terenów łąk i pastwisk, nieużytków oraz na wskazanych obszarach terenów zainwestowanych i dopuszczonych do zainwestowania - jako możliwy kierunek zagospodarowania tych terenów. W terenach tych dopuszczona jest lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w zakresie energii promieniowania słonecznego, w tym również o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii. Dla tych obszarów wskazanych na rysunku Studium dopuszcza się wyznaczenie w planie miejscowym terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej związanej z produkcją energii elektrycznej – jako urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, w tym również o mocy przekraczającej 500 kW, wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi, magazynowania oraz przesyłu wytworzonej energii.

Tereny przewidziane dla lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW w zakresie energii promieniowania słonecznego zostały wyznaczone poza obszarami:

- gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III,
- gruntów leśnych,
- terenów podmokłych.

Lokalizacja ww. obiektów nie koliduje także z występowaniem cennych siedlisk przyrodniczych.

Miejsca, w których ustalenia studium dopuszczają lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW w zakresie energii promieniowania słonecznego znajdują się poza przebiegiem korytarzy ekologicznych. Jedynie w obszarze RC w Seceminie obszar możliwej lokalizacji tych urządzeń sąsiaduje z przebiegiem korytarza ekologicznego, lecz nie powoduje przerwania jego ciągłości i drożności.

Większość obszarów, na których ustalenia zmiany studium dopuszczają lokalizację ogniw fotowoltaicznych znajdują się w obrębie agrocenoz położonych poza strefami eksponowanymi widokowo i atrakcyjnymi krajobrazowo.

Negatywne oddziaływania mogłyby występować w przypadku ogrodzenia terenów planowanych farm. Mogłoby to zakłócić przemieszczanie się dużych ssaków z lasu na pola lub w obrębie agrocenoz.

Po zrealizowaniu farmy ptaki gniazdujące na ziemi w dalszym ciągu będą mogły wykorzystywać powierzchnię działki. W związku ze spadkiem intensywności użytkowania gruntu, dotychczas użytkowanego rolniczo, może zmniejszyć się śmiertelność płazów, gadów i drobnych ssaków.

Dla zapewnienia odpowiednich warunków migracji zwierząt pomiędzy kompleksami leśnymi stanowiącymi m.in. miejsce żerowania i ostoję zwierzyny mogą zostać zaproponowane działania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie ewentualnych negatywnych oddziaływań na zwierzęta, w tym np. oddalenie ogrodzeń inwestycji od granicy lasu, realizację ogrodzeń, które dzięki przepustom umożliwią migrację drobnych organizmów. Farmy fotowoltaiczne nie zawierają żadnych ruchomych elementów, które mogłyby powodować śmiertelność zwierząt, a pod panelami w dalszym ciągu możliwe będą lęgi ptaków.

Dzięki zastosowaniu nowych technologii, w tym paneli z powłoką antyrefleksyjną, nie wystąpi zjawisko tzw. efektu oślnienia ptaków, które mogłoby wywierać negatywny wpływ na ich szlaki migracji.

Mając na uwadze możliwość zastosowania ww. rozwiązań można stwierdzić, że lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na zwierzęta, w tym na drożność szlaków ich migracji.

Obowiązujące ustalenia studium zawierają także zapisy, które służyć będą realizacji celów środowiskowych lokalnej polityki przestrzennej, a które są istotne z punktu widzenia potrzeb ochrony przyrody:

- utrzymanie powiązań ekologicznych gminy i stabilności lokalnych ekosystemów,

- zachowanie wolnymi od zabudowy i zainwestowania terenów o wyraźnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych (doliny rzeczne, łąki, lasy), w tym obszarów uznanych w Planie Zagospodarowania Województwa Świętokrzyskiego za korytarze ekologiczne: główny lądowy korytarz migracyjny Korytarz Południowo - Centralny (KpdC), krajowy korytarz ekologiczny związany z dolinami rzecznyymi,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- utrzymanie ciągłości i stabilności systemu lokalnych powiązań ekologicznych,
- zachowanie terenów leśnych oraz powiększanie tych zasobów w wyniku wyznaczenia obszarów, dla których przewiduje się możliwość wprowadzenia zalesień,
- ochronę udokumentowanych złóż kopalin,
- prowadzenie racjonalnej działalności związanej z wykorzystaniem złóż kopalin oraz wskazanie na konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych,
- ochronę walorów krajobrazowych, zieleni we wsiach oraz zadrzewień, w tym zadrzewień i zadrzewień śródpolnych,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych,
- racjonalizację korzystania z zasobów glebowych,
- utrzymanie lub przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Przestrzeganie ww. ustaleń studium zapobiegnie wystąpieniu ewentualnych negatywnych oddziaływań na florę i faunę terenu.

14.11 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

14.12 Wpływ na zdrowie ludzi.

Oddziaływanie na zdrowie ludzi związane jest głównie z narażeniem na:

- promieniowanie elektromagnetyczne sieci energetycznych i instalacji,
- hałas,

- emisję pyłów i gazów do powietrza,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych.

W obszarze objętym opracowaniem nie przewiduje się lokalizacji sieci i obiektów elektroenergetycznych stanowiących istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Narażenie na uciążliwości związane z hałasem zostały opisane w rozdziale 12.5, natomiast kwestie związane z emisją gazów i pyłów do powietrza przedstawiono w rozdziale 12.1 powyżej.

Nie przewiduje się, aby sposób zagospodarowania wynikający z ustaleń zmiany studium mógłby powodować zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub podziemnych. Więcej informacji opisano w rozdziale 12.2.

Obszar gminy Secemin znajduje się poza zasięgiem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Na analizowanym terenie nie ma stref zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się więc negatywnego oddziaływania na bezpieczeństwo i zdrowie ludzi pod tym względem.

Ocenia się, że zmiany proponowane w dokumencie zmiany studium nie będą miały negatywnego wpływu na zdrowie ludzi.

15. Ocena skutków realizacji ustaleń zmiany studium dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Projekt zmiany studium w odniesieniu do istniejących form ochrony przyrody zawiera wskazanie o obowiązywaniu dla tych obszarów ustaleń zawartych w odrębnych aktach prawnych, które są dokumentami nadrzędnymi w stosunku do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego określone w tych dokumentach powinny być uwzględniane w aktach prawa miejscowego.

Projekt zmiany studium nie wprowadza żadnych zmian w zagospodarowaniu obszarów objętych ochroną przyrody.

Na terenie gminy występują następujące obiekty i obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 916):

- 7 pomników przyrody,
- użytek ekologiczny Koński Dół,
- użytek ekologiczny Łosiowy Dół,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- użytek ekologiczny Na Stoku,
- Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH260018 Dolina Górnej Pilicy

Na terenie gminy Secemin znajduje się część Ostoi siedliskowej o kodzie PLH260018 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy. Ostoja obejmuje duży obszar 11 193,22 ha i położona jest w Krainie Świętokrzyskiej w okręgu Włoszczowsko-Jędrzejowskim. Ostoja ta obejmuje jeden z większych ciągów ekologicznych zlokalizowanych w naturalnych dolinach rzecznych kraju. Występują tutaj zbiorowiska łąkowe, bardzo dobrze zachowane lasy łąkowe, bory bagienne oraz (rzadziej) bory chrobotkowe. Obszar ostoi ma też znaczenie dla ochrony starorzeczy. Zlokalizowane są tu liczne popularne gatunki roślin chronionych i ginących. Dolina Górnej Pilicy należy do najistotniejszych ostoi fauny w Polsce środkowej.

Dla Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 PLH260018 Dolina Górnej Pilicy nie został dotychczas opracowany plan ochrony ani plan zadań ochronnych.

Zgodnie z „Opisem założeń do opracowywanych projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Łysogóry, Ostoja Jeleniowska, Góry Pieprzowe, Ostoja Żyznów, Kras Staszowski, Ostoja Brzeznicka, Ostoja Pomorzany, Przełom Lubrzanki, Dolina Warkocza, Ostoja Barcza, Dolina Czarnej Nidy, Dolina Górnej Mierzawy, Dolina Mierzawy, Uroczysko Pięty, Lasy Skarżyskie, Ostoja Sieradowicka, Ostoja Sobkowsko-Korytnicka, Wzgórza Kunowskie, Dolina Kamiennej, Dolina Białej Nidy i Dolina Górnej Pilicy” opracowaniem projektu planu zadań ochronnych objęte zostaną tereny leżące poza gruntami zarządzanymi przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe tj. fragmenty obszaru obejmujące w województwie Świętokrzyskim, m. in. część gminy Secemin.

Głównym celem projektu planu jest wskazanie celów działań ochronnych, zagrożeń oraz działań ochronnych dla ww. siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt.

Przedmiotami ochrony w obszarze objętym opracowaniem planu zadań ochronnych są następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt:

- 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (Corynephorus, Agrostis)
- 3130 Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoeto Najuncetea
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion,
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością Chenopodium rubri p.p. i Bidention p.p.,
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricete*),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum Pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, Pino mugo *Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne
- 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- 91TO Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*)
- 1014 poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*
- 1016 poczwarówka jajowata *Vertigo moulinsiana*
- 4056 zatoczek łamliwy *Anissus vorticellus*
- 1084 pachnica dębowa *Osmoderma eremita*
- 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecylia*
- 4038 czerwończyk fioletek *Lycaena helle*,
- 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 6177 modraszek telejus *Maculinea teleius*
- 6179 modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*
- 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)*
- 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*
- 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*
- 1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio*
- 1098 minogi czarnomorskie *Eudontomyzon spp.*
- 1324 nocek duży *Myotis myotis*.

Do podstawowych zagrożeń fauny na terenie ostoi należą: niedostosowana do potrzeb ochrony gatunków gospodarka leśna i stawowa, utrata siedlisk gatunków w wyniku zaorywania łąk i pastwisk, zanikanie tradycyjnego użytkowania łąk i pastwisk, niewłaściwe lokowanie zalesiania i plantacji wierzby energetycznej, zarastanie (sukcesja w kierunku zarośli i lasu) siedlisk półnaturalnych – muraw na piaskowcach, łąg świeżych i wilgotnych, torfowisk przejściowych, presja urbanizacyjna, obniżenie się poziomu wód gruntowych, miejscami niewłaściwa gospodarka leśna – nasadzenia niezgodne z typem siedliska, a także chemizacja rolnictwa.

Projektowane zagospodarowanie obszarów gminy Secemin, w tym zmiany jakie projekt

przedmiotowej zmiany studium wprowadza do ustaleń studium obowiązującego nie będą źródłem ww. zagrożeń dla ostoi. W granicach obszaru Natura 2000 nie wyznaczono żadnego nowego obszaru zabudowy.

W granicach gminy Secemin występują 3 użytki ekologiczne, które ustanowione zostały na podstawie uchwały nr IX/72/2019 Rady Gminy Secemin z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 4 lipca 2019 r. poz. 2778). Użytki te obejmują obszary wydmy piaskowych oraz zabagnione zagłębienia terenu.

Użytki ekologiczne stanowią:

- wydma piaskowa o nazwie „Na Stoku” o pow. 0,15 ha,
- bagno o nazwie „Łosiowy Dół” o pow. 0,36 ha,
- bagno o nazwie „Koński Dół” o pow. 0,39 ha.

Celem ochrony ww. użytków ekologicznych jest zachowanie ekosystemów bagien i wydmy.

Dla użytku ekologicznego wprowadzono następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- umieszczania tablic reklamowych.

W obrębie ww. użytków ekologicznych projekt zmiany studium nie wyznacza żadnych nowych terenów zabudowy. Nie wprowadza żadnych zmian w stosunku do dotychczasowego zagospodarowania terenu ustalonego w obowiązującym studium, które naruszałoby ww. zakazy określone w uchwale nr IX/72/2019 Rady Gminy Secemin z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 4 lipca 2019 r. poz. 2778).

Na terenie gminy Secemin wyznaczonych zostało 7 pomników przyrody. W projekcie zmiany studium wprowadzono aktualne przepisy obowiązujące dla 3 drzew pomnikowych o nazwie „Bolek”,

„Lolek” i „Olek”, wynikające z uchwały Nr IX/71/19 Rady Gminy Secemin z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego z 2019 r. poz. 2777).

W stosunku do ww. pomników przyrody (drzewa pomnikowe o nazwie „Bolek”, „Lolek” i „Olek”) wprowadzono zakaz:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- umieszczania tablic reklamowych;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej;
- gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej.

Projekt zmiany studium nie wprowadza żadnych zmian, które mogłyby oddziaływać w sposób niekorzystny na przyrodę obszarów chronionych, w tym zarówno na użytki ekologiczne, pomniki przyrody, jak również na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Biorąc pod uwagę wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 14 i omówione w poszczególnych podrozdziałach niniejszej prognozy można stwierdzić, że realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje znaczącego oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody, w związku z czym nie ma potrzeby podejmowania działań kompensujących.

Obszary objęte opracowaniem nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności nie będą:

- pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogarszać integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

16. Ocena określonych w projekcie zmiany studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony

środowiska.

Projekt zmiany studium w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Ustalenia projektu zmiany studium uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy.

17. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium.

17.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Projekt zmiany studium był sporządzany jednocześnie z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Obszar objęty opracowaniem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne, w którym rozpoznano i scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska. Na tej podstawie zbadano uwarunkowania, które objęły określenie przydatności terenów dla rozwoju poszczególnych funkcji oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska i wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest zgodne pod tym względem z opracowaniem ekofizjograficznym.

17.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Funkcje, które zostały przypisane w zmianie studium poszczególnym obszarom stanowią kontynuację dotychczasowej tendencji zagospodarowania terenów gminy. W ustaleniach zmiany studium wskazano nowe tereny przeznaczone pod zabudowę usługową, produkcyjną i sportowo-rekreacyjną, ale również dokonano korekty granic terenów zabudowy mieszkaniowej wyznaczonych w dotychczasowych ustaleniach studium, polegającą na dostosowaniu ich zasięgu do granic terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych.

Z tego względu można stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń studium nie nastąpi zachwianie właściwych proporcji pomiędzy ilością terenów zabudowy do terenów otwartych, pełniących funkcje przyrodnicze.

18. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium.

Zapisy projektu zmiany studium uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, a także regionalnym, wymienione w rozdziale 2.4.

Najważniejszymi dokumentami powiązаныmi z projektem zmiany studium mają dokumenty o zasięgu lokalnym, w tym szczególnie te, które są skoncentrowane na tematyce oddziaływania na środowisko, i zawierają programy związane bezpośrednio z jego ochroną.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Secemin na lata 2018-2024, który zastąpił Program Ochrony Środowiska dla Gminy Secemin na lata 2010 - 2017 został przyjęty uchwałą XXXIII/222/18 Rady Gminy Secemin z dnia 30 maja 2018 r.

Program ten zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, źródła jego zanieczyszczeń, analizę SWOT, propozycje oraz opis celów i zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Cele ww. programu zostały wyznaczone na podstawie:

- zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska;
- możliwości finansowych analizowanej JST;
- celów dokumentów wyższego szczebla (poziom powiatowy, wojewódzki i krajowy);
- celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie omawianej JST).

Program ochrony środowiska wyznacza następujące cele:

- cel średniookresowy - osiągnięcie i utrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza na terenie Gminy Secemin
  - o cel krótkookresowy - Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Secemin
- cel średniookresowy - poprawa klimatu akustycznego i ochrona mieszkańców Gminy przed nadmiernym hałasem
  - o cel krótkookresowy - ochrona przed nadmiernym hałasem
- cel średniookresowy - ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych
  - o cel krótkookresowy - monitoring i utrzymanie poniżej poziomu dopuszczalnego PEM
- cel średniookresowy - osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym na terenie Gminy
  - o cel krótkookresowy - poprawa jakości wód na terenie Gminy

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- cel średniookresowy - rozwój gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy
  - o cel krótkookresowy – pełne skanalizowane oraz zwodociągowanie
- cel średniookresowy - ochrona gleb przed degradacją na terenie Gminy
  - o cel krótkookresowy - poprawa stanu jakości gleb na terenie Gminy
- cel średniookresowy - minimalizacja ilości powstających odpadów na terenie Gminy
  - o cel krótkookresowy - rozwój selektywnej zbiórki odpadów
- cel średniookresowy - zachowanie różnorodności biologicznej na terenie Gminy
  - o cel krótkookresowy - podejmowanie działań z zakresu ochrony przyrody
- cel średniookresowy - ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków
  - o cel krótkookresowy - ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych
- cel średniookresowy - zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
  - o cel krótkookresowy - edukacja ekologiczna dorosłych i młodzieży

Projekt zmiany studium uwzględnia cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Secemin na lata 2018-2024, w tym w szczególności poprzez ustalenia takie jak:

- dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w zakresie energii promieniowania słonecznego, w tym również o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW,
- wprowadzenie na obszarze projektowanego terenu ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych w Kuczkowie zakazów, nakazów i ograniczeń w użytkowaniu terenu i korzystaniu z wód, na podstawie art. 130 ustawy Prawo Wodne,
- uwzględnienie aktualnych wymogów wynikających z przepisów ustawy o ochronie przyrody obowiązujących dla obszarów objętych ochroną przyrody,
- przyjęte w studium kierunki rozwoju systemów odprowadzania ścieków sanitarnych, w tym wymóg rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwartej zabudowy wiejskiej, budowę mechaniczno - biologicznych oczyszczalni ścieków, które obsługiwałyby kilka

miejsowości w zakresie odbioru nieczystości, a także w miejscowościach nie objętych kanalizacją zbiorczą dopuszczenie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych bezodpływowych zbiorników;

- przyjęte w studium kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w ciepło z uwzględnieniem ograniczeń określonych uchwałą nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W projekcie zmiany studium realizowana jest zasada zrównoważonego rozwoju. Projektowane kierunki zagospodarowania terenów gminy zapewniają m.in. racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem zasad jego ochrony.

19. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń zmiany studium.

W celu kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu niezbędne jest prowadzenie systemu monitoringu studium i obowiązujących planów miejscowych, zgodnych ze studium.

Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planach miejscowych zgodnych ze studium, jak również potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Realizacja postanowień dokumentów jakimi są studium i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, następuje na skutek wykonania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Metody i częstotliwości przeprowadzenia analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zgodny ze studium jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanego studium i planów miejscowych sporządzonych zgodnie ze znowelizowanym studium powinna polegać na ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładunku przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych rozwiązań planistycznych wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, wód podziemnych i zagrożeń akustycznych.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń studium i planów na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in.:

- stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć wodociągowa, sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wielkość rezerw na podstawowych urządzeniach i obiektach inżynierii,
- monitoring udziału powierzchni biologicznie czynnej - zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki – na podstawie dokumentacji technicznej,
- liczby wydawanych pozwoleń na budowę z funkcjonalnym rozróżnieniem przeznaczenia obiektów.

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń studium powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń studium winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności studium.

Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy Secemin, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Gminy. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji studium.

20. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją zmiany studium.

Prace nad prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równoległe z pracami nad projektem zmiany studium. Wstępna identyfikacja walorów środowiskowych, rozpoznanie potencjalnych problemów środowiskowych w konfrontacji z założeniami koncepcyjnymi projektu zmiany studium pozwoliły na określenie ogólnych zaleceń mających na celu zapobieganie i ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko. Zalecenia te zostały uwzględnione już w trakcie prac nad projektem zmiany studium.

W projekcie zmiany studium, który jest przedmiotem niniejszej prognozy uwzględniono większość zgłoszonych na wcześniejszym etapie postulatów. Wdrożenie tych postulatów nastąpiło w formie bezpośredniej zmiany funkcji poszczególnych terenów lub poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście projektu zmiany studium.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie wskazano więc rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń zmiany studium, gdyż zastosowane rozwiązania były na bieżąco konsultowane.

Wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w rozdziale 14 i omówione w poszczególnych podrozdziałach, które odnoszą się do ocen w ramach poszczególnych kryteriów.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie zmiany studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla środowiska w wyniku realizacji jego ustaleń.

21. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest opracowaniem określającym planowane działania zmierzające do uporządkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin. Studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, nie wykazuje zadań inwestycyjnych, dla których byłyby możliwe jednoznaczne określenie skutków na środowisko, dlatego też

trudno jest wyznaczać rozwiązania kompensujące straty środowiskowe. Konkretyzacja ustaleń zmian wprowadzonych do obowiązującego studium nastąpi na etapie sporządzania planu miejscowego. Oceniając wpływ realizacji ustaleń zmiany studium na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą raczej miały niewielką skalę oddziaływania. Dlatego też, w tym kontekście, trudno wskazywać rozwiązania alternatywne.

Studium zawiera spójną koncepcję zagospodarowania przestrzennego całości gminy pozwalającą osiągnąć efekt synergii. Wprowadzenie rozwiązań alternatywnych kwestionowałoby całość wizji rozwoju obszaru gminy.

Na etapie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie zmiany studium, w tym np.:

- dla obszarów, dla których w ustaleniach projektu studium przyjęto przeznaczenie pod zabudowę rozwiązaniem alternatywnym może być pozostawienie tych obszarów w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu,
- wariantowaniu podlegały parametry i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych obszarów zabudowy takie jak wielkość udziału powierzchni biologicznie czynnych, wysokość i intensywność zabudowy. Przyjęte wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu są wynikiem analiz mających na celu wkomponowanie nowej zabudowy w otoczenie i krajobraz,
- rozważano nie dopuszczenie możliwości lokalizacji systemów fotowoltaicznych. Wariant ten oznaczałby również rezygnację z korzystnych ekonomicznie dostaw energii odnawialnej. Obecne i wzrastające potrzeby energetyczne wymagają zwiększonej produkcji i dostaw energii elektrycznej, w tym głównie „czystej”. W przypadku jej braku trzeba będzie ją uzupełnić konwencjonalną energią, wyprodukowaną poprzez spalanie paliw kopalnych w innych elektrowniach ciepłych, co będzie związane z większym obciążeniem środowiska.

Przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania określone w ustaleniach projektu zmiany studium są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych oraz funkcjonalno-przestrzennych.

OŚWIADCZENIE *

Piotr Łapeta

Gliwice, 30.08.2021 r.

Oświadczam, jako autor dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko pn.:

„Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany nr 1 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Secemin”

że ukończyłem jednolite studia magisterskie, a także posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłem co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Piotr Łapeta

.....
podpis oświadczającego

*Oświadczenie opracowane na podstawie art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.).

